

Namen van schouten en schepenen voorkomend in Utrechtse schepenbrieven (1287-1550), met afbeelding in kleuren van zegels

<https://hdl.handle.net/1874/391637>

155.

Hs.
7 C 26

VII. C. 26

1808

Papier. 201 × 150. 102 pag., waarvan 44 en 102 onbeschreven. Twee handen: pag. 1-72, 80-101 (van Aern. van Buchell) en pag. 73-79. Eerste helft der XVII^{de} eeuw.

Namen van schouten en schepenen voorkomend in Utrechtsche schepenbrieven (1287-1550), met afbeelding in kleuren van zegels, bijeengebracht en geteekend door Aern. van Buchell, pag. 1-55.

Hiertusschen staan ook zegels van andere oorkonden afgebeeld; zoowel van deze als van de schepenbrieven wordt overigens slechts het jaartal, zelden de korte inhoud of de aanhef vermeld.

- Pag. 1: Schepenbrieven 1346, 1386. *1068*
- " 2: Schepenbrief 1389, met z. van Willam Over de Vechte, Hughe Lieboort, Henrick van Gent en van Jacob Sloyer.
- " 3: Schepenbrief 1470, met z. van Jan van Blochoven.
- " 4: Schepenbrief 1471, met z. van Johan de Coninck, Willem de Vos en Dirck Bor van Amerongen.
- " 5: Schepenbrief 1401, met z. van Dirck Gunter en van Johan de Coninck.
- " 6: Schepenbrieven 1447, 1466.
- " 7: Schepenbrief 1469, met z. van Jan van Amerongen, Willam van Lochorst en Willam van Steenre.
- " 8: Schepenbrief 1395, met z. van Jan de Witte en Vrederick van Draeckenborch.
- " 9: Oork. 1492 Nov. 8. Korte inhoud van een oorkonde, waarbij Aelbert Foeck Cornelisz. zijn vrouw Aleyt Bruninck Pijlsdochter tot lijftocht maakt de rechte helft van de leenen, welke hij te leen hield van Henrick, heere tot Naeldwijck ende ter Capellen, erfmaerschalck van Hollant. Met z. van Henrick, heere tot Naeldwijck.
- " 11: Oork. 1446, met z. van Johan Ruysch, abt van Oostbroeck.
- " 12: Obligatie 1430 op S. Bertelmeus avondt, met z. van Wouter Hawe.
- " 12: Oork. 1479, met z. van Jakob Lam.
- " 13: Quitantie 1443, met z. van Willam van der Weerte.
- " 13: Huurbrief 1486, met z. van Henrick Taets.
- " 14: Oork. 1371, met z. van Johan van Amerongen en van Willam van Hemert.
- " 14: Oork. 1436, met z. van Willam Scroeytgen.
- " 15: Oork. 1418, met z. van Johan Pot.
- " 15: Oork. 1461, met z. van Henrick Spijker.
- " 16: Oork. 1437, met z. van het S. Barbara-gasthuis te Utrecht.
- " 16: Oork. 1493, met z. van den schout van Schalkwijk.
- " 17: Oork. 1442, met z. van Eerst van Hardenbroeck, Jan van den Veen en Jan van Zuylen Gijsbertsz.
- " 17: Oork. 1413, met z. van Jan van Clarenborch.
- " 18: Oork. 1400, met z. van Jan de Craen, Jan de Craen Hugesz., Gerijt de Craen en Roeloff de Craen.
- " 21: Schepenbrief 1397.
- " 21: Aanteekening over Jr. Henrick Kaermans, heer van Maneghem.
- " 22: Schepenbrieven 1455.
- " 22: 1550 Dec. 12. — Korte inhoud van een schepenbrief, waarbij Brecht van der Mast, weduwe van Jan Gerritsz., en Steven de Wit c. u. overgeven aan Jan van Renesse van Culenborch c. u. een huis, gelegen in de Jufferstraat bij St. Geertruden aan de oostzijde der straat.
- " 23: Schepenbrieven 1287 in vigilia omnium Sanctorum, 1435.
- " 24: Schepenbrief 1465, met z. (beschadigd) van Jan van Hamersteyn en Henrick de Witte.

- Pag. 25: Beschrijving van het wapen van Johannes de Slacheck [domproost?], ontleend aan een adelsbrief, afgegeven door keizer Karel V (Bonon. 1530 Januar. 10).
- " 26: Schepenbrieven 1487, 1488.
- " 27—28: Lijst van schenkingen aan S. Bartholomeus-gasthuis binnen Utrecht.
- " 29: Schepenbrief 1515. *1508*
- " 30: " 1433.
- " 30: " 1396, met afbeelding van een zegel zonder naam.
- " 31: 1461, met z. van Jan van Hamerstein, Henrick van Gendt en meyster Folpaert van Amerongen.
- " 32: Schepenbrieven 1309 en 1385, de laatste met afbeelding van een zegel zonder naam.
- " 33: Schepenbrief 1395, met z. van Beernt Proeys, Jacob Sloyer, Alfer van der A, Willam van Alendorp en Johannes Woutman.
- " 34: Schepenbrief 1485, met z. van Gerijt van Rijn, Jan van Hamersteyn, Henrick de Ridder van Sandenborch en Alfer Ruysch.
- " 35: Schepenbrief 1422, met z. van Johan Trynde.
- " 36: Schepenbrief 1472, met z. van Heynrick van Leuwenberch, Jan Over de Vecht en Willam van Snellenberch.
- " 37: Afbeeldingen van zegels: twee van Willem Woutersz. Ploes en een van Jan Woutersz. Ploes met een genealogische aanteekening over het geslacht Ploos.
- " 38—39: Lijst van brieven liggende in der stadtkiste van Utrecht („naer inhoud seecker out geschr. boeck”).
- " 39: Opschriften van kanonnen op het Vreeburg.
- " 40: Oork. 1432, met z. van Roedolff van Dyepholt, postulaet toe Utrecht.
- " 41: 1440 Dec. 2. — Uittreksel uit een schepenbrief van 's Hertogenbosch, waarbij Walterus „dictus de Oekel” aan Gerardus „dictus Foeck” tien pond jaarlijksche rente overdraagt. Met z. van de schepenen Henricus de Hoesch en Andreas de Lu.
- " 42: 1480 Januari 13. — Aanhef van een stadbrief van Utrecht.
- " 43: 1492 Nov. 8. — Korte inhoud van een oorkonde (= pag. 9).
- " 45—51: Schepenbrieven van 1501, 1507, 1515, 1521, 1501, 1517, 1518, 1526, 1521, 1536, 1541, 1542.
- " 50: Aanteekening over een te Antwerpen in 1621 gedrukt pamflet behelzende het verhaal van de wreedheden, door Calvinisten te Bacharach tegen Katholieke geestelijken bedreven.
- " 52: Uittreksels uit Buzelin, *Gallo-Flandria sacra et profana*.
- " 53: 1506 Mei 27. — Uittreksel uit een schepenbrief van 's Hertogenbosch, waarbij Albertus zoon van Cornelius Foeck eenige stukken land overdraagt aan Johannes zoon van Henricus van der Vloeten.
- " 54: 1522 (April 19) opten heyligen Paeschavondt. — Uittreksel uit een oorkonde, waarbij Aelbert Foeck c. u. van de stad Utrecht
- " 100—101: Brief van paus Urbanus VIII [aan Spinola], waarin hij hem met de verovering van Breda geluk wenscht, dd. Romae 1625 Aug. 9.
- " 101: Aanteekening over den titel van den vicarius apostolicus.

Transport briue van en hoffstede ge-
 locht inde Sprinkwye van dar de
 schipstool Wijncker te staly plech
 gewalt by gerard van voerstoet &
Joufrou Alard die Willant wijf
 was van Clarendon / als Amis William
voet raet smit.

1346.

Dit geschiede Juden Jarus In st
 de hondert se h rechtich.
Onder Walm Touwenbath scouto
Widerick van De kerboch edde / pot
mouckin / gerard Woutman / Arnou
ginter / pois de woel / Arnou
vum / Jenich de Witte / Arst
graubert / Arfabe van linghenbort
god salre Arnou de son Johan van
Lant steone & Johan vander spiegel
Gregene Arst.

1386.

Geschiede briue vander Jarus In st
 de hondert se h rechtich
Onder William Oude der se scouto
Vol prist van Am rongh / Johan pot
Bilont prist & Jenich trinde Jenich
Gregene Arst.

3:	Schepenbrieff 1470, met z. van Jan van Bloehoven.
4:	Schepenbrieff 1471, met z. van Johan de Coninck, Willem de Vos en Dirck Bor van Amrongen.
5:	Schepenbrieff 1401, met z. van Dirck Gunter en van Johan de Coninck.
6:	Schepenbrieff 1447, 1466.
7:	Schepenbrieff 1469, met z. van Jan van Amrongen, William van Lochorst en William van Steure.
8:	Schepenbrieff 1395, met z. van Jan de Witte en Frederick van Draeckenhorch.
9:	Oork. 1492 Nov. 8. Korte inhoud van een oorkonde, waarbij Aelbert Foeck Cornelisz. zijn vrouw Aleyt Bruinck Pijlsdochter tot lijfdocht maakt de rechte helft van de leenen, welke hij te leen hield van Henrick, heere tot Naeldwijck ende ter Capellen, erffmaetschack van Hollant. Met z. van Henrick, heere van Naeldwijck.
11:	Oork. 1446, met z. van Johan Ruysch, abt van Oostbroeck.
12:	Obligatie 1430 op S. Bertelmens avondt, met z. van Wouter Hawe.
13:	Quitantie 1443, met z. van William van der Weerte.
14:	Huurbrieff 1486, met z. van Henrick Jaets.
14:	Oork. 1371, met z. van Johan van Amrongen en van William van Hemert.
14:	Oork. 1436, met z. van William Seroytgen.
15:	Oork. 1418, met z. van Johan Pol.
15:	Oork. 1461, met z. van Henrick Spijker.
16:	Oork. 1437, met z. van het S. Barbara-gasthuis te Utrecht.
16:	Oork. 1493, met z. van den schout van Schalkwijk.
17:	Oork. 1442, met z. van Eerst van Hardenbroek, Jan van den Veen en Jan van Zuylen Gijbsbertz.
17:	Oork. 1413, met z. van Jan van Clarendorch.
18:	Oork. 1400, met z. van Jan de Craen, Jan de Craen Hugesz., Gerijf de Craen en Roeloff de Craen.
21:	Schepenbrieff 1397.
21:	Aanteekening over Jr. Henrick Kaermans, heer van Maneghem.
22:	Schepenbrieff 1455.
22:	1550 Dec. 12. — Korte inhoud van een schepenbrieff, waarbij Brecht van der Mast, weduwe van Jan Gerritsz., en Steven de Wit c. n. overgeven aan Jan van Renesse van Gulenborch c. n. een huis, gelegen in de Jufferstraat bij St. Geertruden aan de oostzijde der straat.
23:	Schepenbrieff 1287 in vigilia omnium Sanctorum, 1355.
24:	Schepenbrieff 1465, met z. (beschadigd) van Jan van Hamers-steyn en Henrick de Witte.

Pag.	54:	koop een jaarlijksche lijfrente van 27 pond en 10 sch. ten lijve van hun zoon Cornelis.
"	55:	Losse aanteekening over 1481. 1800
"		Oork. van 1529 op S. Maria Magdalenen avondt, met z. van Aelbert Foeck en Dirck van Gruenenberch.

Aern. van Buchell, Losse aanteekeningen van verschillenden aard, pag. 56—101.

Pag.	56—60:	„Extracta ex orig. L. Canteri litteris ad patrem” (een: 1589, de andere zonder jaar).
"	58:	Aanteekening over een brief van Daniel Taffinus Torsaeus „ad Canterum patrem”, dd. Hagae a° 1597 X Kal. Junias.
"	58:	Brief van Theodorus Canterus aan „Wilhelmus Canterus filius” te Franeker, dd. 14 Mart. (zonder jaar).
"	60—61:	1256. — Heydenricus, abt van S. Paulus te Utrecht, bevestigt het statuut van zijn voorganger Volquinus over het zingen der antifona „Salve Regina” na de hoofdms door de kloosterbroeders en wijst daarvoor, alsmede voor zijn eigen memorie, na den verkoop van het huis Rodenburg, verschillende landerijen aan. (Deze oorkonde ontbreekt bij Brom, <i>Regesten</i>).
"	62:	„Memorial Register van de Anniversaria” (lijst van anniversaria uit Utrechtsche kloosters, waaruit Van Buchell aanteekeningen heeft gemaakt in zijn hier genoemde en met verschillende letters aangeduide boeken).
"	62:	Aanteekening over het aantal Nederlandsche soldaten bij de belegering van 's Hertogenbosch.
"	63—71:	1621 Juni 3. — Octrooi van de Staten Generaal aan de West-Indische Compagnie.
"	72:	Aanteekening over het gebruik van „har hare, ver veren pro heer et vrou.”
"	73—79:	Berijmde samenspraak in het Friesch tusschen Tialle en Woutir [van den Bruylofstoet van Marco à Lycklema ende juffrouw Perck van Goslinga]. Vgl. het gedrukte exemplaar op de bibliotheek der Maatsch. v. Nederl. Letterkunde te Leiden, en <i>Navorscher</i> , 1907, blz. 414 vv.
"	80—96:	1624. — „Aphorismi politici italice a Fr. Paulo ut creditur concepti, a me vero in Lat. linguam translati.”
"	96:	Aanteekening over „St. Mertens Schuddecof.”
"	96:	Aanteekening over Hubertus Buchelius.
"	97—99:	„Incendium Bruxellense e coelo comitatum die etc. 1624 sive Admirandum divinae pietatis erga universae Italiae salutem argumentum (Venetiis missum et ibidem sine typographi nomine impressum).”
"	100—101:	Brief van paus Urbannus VIII [aan Spinola], waarin hij hem met de verovering van Breda geluk wenscht, dd. Romae 1625 Aug. 9.
"	101:	Aanteekening over den titel van den vicarius apostolicus.

Transport briene van een hofstede ge-
 legende Sprinkwice van daer de
 schipstool Wijnster te staly plecht
 gedach by Gerard van Noortstede &
 Jonckvrou Alred die Willaert Wijff
Wab van Cleerborch / alij Abus & Willaert
voet vult smit.

1346.

Dit geschiede Judic Larus In sent
de hond et pe h rechtich.
Onder Walm Touderbath Scoute
Wederick van De Kanborch idde / pot /
mouck kin / gerard Wout man / der nout
günter / peter de woel / der noud
van / henrich de gutte / der st
graub ort / defabr van Erghen der st
god sal re der noud e son jo han van
Lant st coone h jo han van der spiegel
Sigep ne W der st.

1386.

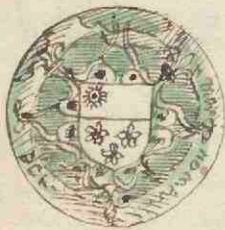
Schepre briene van der Larus In sent
de hond et pe h rechtich
Onder Willaert Oude der st scoute
Wol prakt van Am rongh / jo han pot
Bel ont pro dit h henrich trinde henrich
st ep ne W der st.

Transport van een Stadsbeildue gedach
 by Johan de Witte gesijbrueder & mede-
 deilde sijn wijff als Onders den
 witten Dit geschieden sinder Jare
 Dufent dachhondert negen & tachtich
 Onder William omer de negre sfont
 hughe Lieboort Henrich van Bent
 Gembelst peckenoussly & Jacob Poir
 Henrich sfonting & W. 1589

.1389.

Deeser beidene sbaer se sfont met
 wijff & eene sfonting sfont.

Oudersrecht.

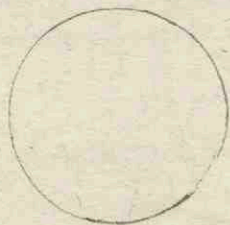
Lieboort.

Genolt.

Slagijer.

1470.

Ghegeuen beiené vanden Vaers ons heere
 In den vier hondert & tseventich

Under Willaem van Snellendrecht
 Jurecht van woerde, Wernier Blearin
 Jan van Bloegouly & Jan onderwerst
 Dese brieff was besegelt met sijne
 & eenre seckel aldus

Snellendrecht, wt. s. van voort gebroche,
 Braem gebroche.

Onderwerst, wt. s.
 metten helm

Bloegoum -

Ochpen beidus vander Lude ons Leey
Dusint vierhondert day 8 tseutich

.1471.

Onder Willam van Snellenberch sfont.
Jacob Knijff, Johande Coninck
Willem de voss 8 Dirc Bor van Amboyngh
scepun 2 vteerst
Diesse bryff was besceet met vyff
goudene sceelkens aendub.

Snellenberch wt. s. Knijff 2 vteerst

Coninck.

Vos.

Bor van Amboyngh

2401.

Ghepene brieue van Jans ons Lech
 In sint vier hondert & dene.

Onder Barnt Proijs sgent
 henric van Gendt Jure guntor
 Johan de Coninc & Johan Woutman
 sgepeny t. 1515.

Deeser brieue daer bescreuen met
 sijt geene spelken aldus

Proijs. dt. 5. Gendt dt. 5. onder Jem

Guntor.

Coninc.

met een spelken middel int d'apen

Schepen beënde vander Jaere Jusent
vier hondert fouly G. Wellich.

.1447.

Onder ~~de~~ Peter graubaert schout.
godewaert de Coninc, henrick de Witte
Wederick van Staekborch, Widerick
van Lantsteen, Willam van gent,
Jacob van Ambrongh, Bertelmooz Joudg.
nbalch, goedshalck van Winstly,
Johan Kuyse notdese. Beaen van
Lichtendrecht ende van Lantsteen,
Joh. de oude de dege & Jonghe van
der Coninc scheping W. dege.

Schepen beënde vander Jaere Jusent
vier hondert set ende W. dege

.1466.

Onder Johan van Ouderbator schout.
Widerick van Lantsteen. Seest van Garz
den broeck, Jacob van Ambrongh, Jan oude de
recht, Jacob van Guter, Willam van Inceubing
Blant praet Dulbert, Jan van Blochhouly
goedshalck van Beuwer, Widerick de
wocht van Kijnewet, Widerick van Staek
borch & Stalck van Guler gerick.
scheping W. dege.

Orde van beigne van Cornelis fona
met doebert fona sijn fona die hij
hij hadde by Jonckheon doebert
zijne wijne doebert of van gromont

14 G.

Dit geschiede by Jaren ont heere
 In den vierhondert negen dertig

Dinde Jan van Ambronghe segeat.
 Willam van Lochoest. Edst van den
 korborch. Willam van Steenre d geric
 van sijn segeing d dert.

Deesey beigne was besegelt met
 Giff groene segeles aldus.

Ambronghe. Lochoest.

Drakenborch gebroek Steenre gebroek aldus

Rijn. dt S.

Ghespen dieus gepasselt bij die van
 Londen & Juchteon die boot zijn wijf
 floort d'achter van Juchteon ter omme
 te peter vanff & Maegriet die die
 hoort wijf was in andere side touste
 Ende en gods gode tussse zoer
 Bijder gij singe.

Dit geschiedt inder Juchteon
 Juchte die hondert vijftig singeling

2395

Onder Belut proort syone
 hughes lieboort Johan de witte
 wonderlich van Swaertkenboort god schake
 van winsten die van der weide
 faros stouder henzipff. faros stouder
 die der wonder & William van
 d'enderp Johan de Coninck
 Golegum de waelde ende Johan
 Montman seepeluy vnde

Sic fides mihi adhibetur.

1492.

In Jaer ons heeten Duysent vierhondert
twee en negentich den achtsten dach
in november. Joest Albert
fock Coemlis fockers soon gemaect
tot lijfflichte Aldijt Brünick
Pils dochte sijn huisvrouw de
achte helfte van asulde leony
als hij te laene hield de van Henrick
heere tot Naaldwijck ende te
Cappellen woffmade spalek van Hollat
te gelyen inden Umbocht vande
Wateringe. Behoudelic al tijt
Joestron ~~van~~ Peter Halvis
sijnder moeder hare lijfflichte
Diesen bruide was besetzt mit
der Regere vande heere van
Naaldwijck op op
waer den al den
In roode vanden ardus

v. 1287

Av. 1501

15

50'

1526

1507

80'

30'

10'

60'

1536

1515

90'

1517

40'

1541

1518

1542

20'

70'

1521

746.

In den Jaere ons heren Duysent
 Seide hondert ses herting 16
 verbeest Abt tot Oostbroda
 by wt erbt Johan Duyssse
 volgent den brieue van dake
 sijn beginnende. Bij Johan
 Duyssse bieder penadich godts
 Abt van Oostbroda besyssel
 met by eedts spel alint.

Die seghel van Wouter Hasso hinc als
almeijde obligatie in francine op seghel
meestert d' seghel van ghilbert vande vijn
oegedijnder Zatre ons hoorly d' seghel
virehondert & dertich op seghel Bertelmeub
aiondt. In geodney vbasse aedub.

.1430.

Wouter Hasso.

Seghel van Jacob Lam onder viny
brine van date d' seghel virehondert
meijer & tseventich In geodney vbasse
aewne.

.1479.

Jacob Lam.

1443.

Sevel van Willelm vander Warte onder
 alme quitancie beuene gepassert by
 Jacob Franck tey behouue van Henric
 Hazart gegeluy Judic Raere
 dusent vierhondert drie & veertig.
 In geouing wasser aelut.

Willelm vander Warte.

1486.

Huybricus gegeluy by Joffre Peter
Nelbert weduwe van Lymondt
 tey behouue van goet buij & Mureige
 sijn wuyff van een virel lant indy
 arghenidhouwy desy brieff wat gemantet
 indy Raere dusent vierhondert sels
 & tachtich & besgelt met es geou
 seyeltuy van Henric Tactt aelut.

Henric Tactt.

Sijel van Johan van Amroonghe &
 Willam van Hemert onder den Francken
 Koning van dat Jacht diehondert
 den 8 februartich. In groen wasser
 aldus.

7371.

Amroonghe.

Hemert.

Dit sijel van Willam Scroetgen Jure
 als de quitantie sijel van Dieck
 spronck gepasseert by bevoene van
 Jan ver Alenacum van bevoene goghen
 Jure Labre. ont heere Jacht
 diehondert ses & dertig. In groen
 wasser aldus.

743

Willam Scroetgen.

1418.

Segel van Johan pot aldy sony
frantynk beisue day date Jusent
vier hondert & acht hich In groluy
wasse aedub.

Johan Pot.

2461.

Segel van Henrick spijker. aldy sony
frantynk beisue day date Jusent
vier hondert aldy & teffich
In groluy wasse aedub.

Henrick Spijker.

Bijel van Jhr. Barbarus Gasthuys te Brussel
ouder oemlyc Franciscus Priester van Sals
Insent vier honden penlyc J. Doctich.

.1437.

Bijel vande Sout van Brabant als sy
geuegt Priester / Brice Welcke Johan de
Witt woe hem penlyc J. Woor Jonckou
Jde Johan dochter van huys den sin
ge ghe huys rouwe dare zij os dese lijt
witte wie g boort in heest ou g ast
als ge rit van gr en den ber ge en den
van de bid end ael van to ba el st and er lant
gelyc in de off ge de re de h en de de de de
py g and e in der S re al der re re re re
S ou st er de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de de
in de J an re In sent w er g and er de de S
de de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de de

.1493.

Segel van Jonge Gheft van Hardenbroek
 Johanden vanden vande van van Zuylen.
 in groenich wass ach eenich francin
 bricio geginich Indich Navro d'uslen
 wickhondert twee d' bartich.

442.

Hardenbroek. Vren. Zuylen.

1413

Segel van Jan van Clarenborch onder eenich
 francinich briewe van Sate Duijsten
 wickhondert d' dertichien
 In groenich wass aldus.

Jan van Clarenborch.

Begolen van Jan de Craen hugo sely Inde.
 Jan de Craen, geynt de Craen & Roeloff
 de Craen gebrueder onder eenly frating
 bieuwe van rompeltis off transactio daer
 sij luyde al sijn luyden toe geroepen sijn
 waerden. Dese luyde Inde Jaere ont heren
 In desen wisc hondet.

1400

Dese brieft waer besijelt met sijn
 besijelt in graen waer. De due.

Jan de Craen. Jan de Craen hugo sely. Gint de Craen

Roeloff de Craen

AN. 1401

1465

1466

1433

1435

1469

70 1470

1471

1472

40

10

80

1447

50

1485

20

1422

1487

1488

1455

90

60

1461

30

Ax.

	30		80
1309			1385
10		60	1386
			1389
			90
	40		
			1395
20		70	1396
	1346		1397
			100
	50		

Deſſen brieue gepassert by Ind Eist de
Witte & Wilhelmus van Maerſen ende
Mennemae van Maerſen god eouder.

397

Dit geschiedt onder Jares ont Jares
Inſent Prohondet soue & Engenting.

Onder Baertt proijb fegante.
hertich van gicht. Willem van Orlendep
Johan de Coninc & Johan Woutman
fegende. 171888.

Deſſen brieue waer bespofft met giff
geoeue fegende vande fent & fegende 171888
171888.

In selbe dattet bay deſſen vande h. v. 11.
dat Jonsa herijck Kuermund & bay Man
them met in fouda obijer vande Karmas
tel miffel maer vande Jolins vordent
deſſe proarte vageckend in is gont felt
den yue boomhu in canton mt flauel van
dat h. phs Jolins fny wade is gebbeyt
geuornet met more de doekte vegen vord
dure vordende te merckel by Joffe Munk
dat zij ende Jolins veldes de d' bay vord
broeck hadde bedroge 218.

Geboepen brieven vander Zeevare onse Zeevare
Sustit vierhondert vint & Gijftich

. 24 55

Onder Heinrich de Wit Schout

Geest van Hardubroek, foepart foet
Peter Kuytch, Johan Maubere, Jeroen
van Oistum, Jaen Jansoon, Herman
van Laubonberch, Jacob van Winsten,
Werner Beacm, Willam van Steene
Johan Maubere, Diet van Oistum
Jaen Jansoon & Gerrit Smeek.
Schepen & Meest.

Briefte vande Mast Jan Gerrit lobbe, Stebb
de Wit en Cornelia st. huysse. Gaby Ham
derhant Jan van Kuytch van Culenboort
Sude J. Fosma Jan Kuytch Alphart d' s' s' s' s'
huysse. die huysse gelyc mids ioffied
stave by d' gelyc mids die vofsyde de
stave, daer zynthobart Aert Boot muer.
gelyc is onder h. Johay van Culenb
h. tot huysboude st. Henrick Valckhane
Anthonis foijt, h. Gynst van Mervende zit
Ade. h. kuytch, Vollen, bor de Ambrony, 201.

1530 17
derwint

1287.

ANNO. Dñi. m. cc. lxxvii. septimo

In vigilia omnium sanctorum datz p[re]sentes
littere de arca sita iux[ta] Logenabrugge inter
arcam Ghisekimi de drycke ab uno latere et arcam
Wilholmi p[re]dicis ab altero. &c.

Actum sub Theodorico Vrankinno sculteto.
g[er]oel frisono, Hermanno Oudevelder, h[er]n[er]t
mathelm, frederico Souderbaleh, jacobo jacobij,
Ro[ud]cardo de Stolla, et Hermanno deo t[er]t[er]lar
scabins C[un]tate Arwert &c.

435.

Deesen waer g[er]insereet in eeny schepen b[er]eud
vande Naeco onse h[er]te[n] D[er]sent
vierhondert byt & dertich.

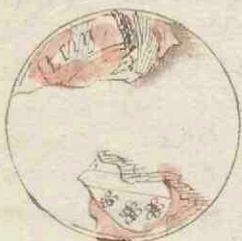
Onse Peter graubairt G[er]out.
goddaet de Coninc, p[er]geim de Waal,
Willam van Winckel, Jonge weddrica van Drakke
borch, Wriach van Lantsooy, Rijnier
van tot v[er]ijet, Goetshalk van Winckel,
gerijt voorn de Waal, Johan Prosbay
Lichtenborch, Johan van Etaroborch,
Johan van Hamdestoijn & Tijman m[er]p[er]se
schep[er]en &c.

Deſſen breue vander Raede onſer heeren
Duſent vierhondert vijff & ſoſſich.

.1465.

Onder Johan van Dudenbater ſchout.
Diest van Drakenborch, Jan van Hamerſteijn
Jacob Prodes, Adriaen van Kijn Goudſchenck
Ende van Jutſack, Willam van Loethorſt
Henrick van Gent, Willam van Stehro
Henrick de Witte, meijſter ſouperick van
Ambrongh, gerijt van Kijn gerijt ſou
Jonge Henrick van Gent & gerijt van Kijn
Goudſchenck ſchepelen. **WEdigt.**

Onder opder meijſter van deſſen breue ſou
twede ſynkel in eodely vberke meijſter
goudſchenck aldus.

Hamerstein

De Witt

Vini exemplum nobilit. d. Joh. de Slavaria Com. pal.
 pe. Car. V. pro illo et suis in diplomate nominatis
 sig. illis conceditur ad armis hactenus deservire
 solita Aquilam bicapitum nigri coloris absque
 cauda duntaxat alij. Extensis ad volandum
 rostra hinc inde tendentem, in superiore pu-
 scuti ex integro rostri coloris, cum trabe cru-
 sca dimiduum scutum p. medium cum armis
 et insignis consuetis, in inferiore parte scuti.
 scante. Supra vero scutum galeam clausam
 militarem tectam p. albas aures et nigro colo-
 ribus constantibus, in cuius orno Aquila etiam
 nigri coloris alij similiter ad volandum, expan-
 sis cauda tantum et pedibus carentem
 hinc additur in fine. Volentes hoc tam roco q.
 scio in torramentiis, hastiludis, bellis, ducl-
 tis, sepulturis, sigillis, annulis ac similibus
 actibus militaribus armigerorum more ubique
 laorum q. pro arbitrio usare possitis
 Bonon. 1530 10 Januar. Subsig. carolus.
 Item hinc diplomatis palatinatus Slavariae
 datum aliud. Exemplum.

Schepen brieva van Jaere ons heere 1515
vierhondert sechsz & achtich.

148

Onder Johan van Amersorgh Burgomester
Gerrit van Gendt / Nicker Kuysh / Looff
van Justiaet / Gerrit van Weerde / Jacob
Jacobss / Mr. Adriaen van Weerde / Dirck van
Luyckse soeken / Brummet Rye / Willen
van Wijn / Jonge Willen die wolle /
Hajmich die grinter / & Mr. Adriaen van
Drakenborgh sepenen Macht.

Schepen brieva van Jaere ons heere 1515
vierhondert acht & achtich.

149

Onder Johan van Amersorgh Burgomester
Harent proeyse / Nicker Kuysh / Gerrit van
Gendt / Looff van Justiaet / Gerrit van Weerde
Narent van / Dirck van Luyckse soeken /
Dirck Kuysh / Willen van Wijn / Jonge
Willen die wolle / Mr. Adriaen van Drakenborgh
ende Nicker Trijnde sepenen Macht.

Donat n° 8. Bark. guld^{en} ruyb
binnus l^omp

Jacob van Nieboet. h. vrees. soey ende Jay vander Meer
 hebben so wick an geld gefuermiet, daermit 6 margin
 in Spenggen om gheest gevoert ten bezoeke daer zit guld.
 Waarnaer Spiegel gaf een loebe od boftboch
 h. Jay de Walde, c. Wilhelms scilt, noeg 7 tynse g
 Jay van Velle in m^oghe l. in scaldenck.
 Jay v^os ende Agneta in d^orf 2. look siluere
 Lorenz van Jutphaes boegie l^obre 2. m^oghe in out Canarie
 f. Lijbet claus d^orf van Walckendace 10 gal. marz l.
 in Galicoox, noeg 2 g^ote s^oarid bunt 10 g^of algaie.
 Jacob van Sulis 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid.
 f. Lijbet frederic de Langen 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid
 Dofte 21 v^oant scilt om d^orf scilt s^oarid te ropen
 Nelle g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid
 G^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid
 G^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid

n° 1417.

Gonnel Jay van Doet ende honrus d^orf van d^orf.
 Anmay chentinsk. h. g^ote s^oarid 10 g^ote s^oarid
 Aent Willem van h^olyghe lands g^ote s^oarid 6 camion.
 f. Aent Albert van d^orf d^orf. 7 r^ong s^oarid
 Henric van d^orf 3. l^o s^oarid 10 g^ote s^oarid. Clais de d^orf.
 f. Janna Frederics d^orf van d^orf 10 g^ote s^oarid
 Aent G^ote s^oarid d^orf d^orf. 2 g^ote s^oarid
 f. M^ogheet Jay Monto d^orf in g^ote s^oarid
 h. d^orf d^orf. h. Jay van d^orf can. 5
 marus 5. Aent h^olyghe g^ote s^oarid.

Gegeven van Moort van aldare 100 br. rromb boor de
ziel van harman van Metwren.

Doenelis harmand ten Boke ende fammige bijes
syn wofne a^o 1549. 1597. gelyc 257
Huy van Blool en fammige bijes syn gelyc
gebben a^o 1556 den gashuse geedert is winnende
van 488 g^l te wille 27. by Jhrant lam ende
Dringa syn gelyc te betalen Jhrant bier a^o
1577. inschult.

Elisabets ende Agnet van Starckenborch is gelyc
a^o 1616 in octobe. door Edulbart van Hemert
gegeven 250 guld. wachen Jan van Starckenborch
dren.
Cristina van Inwert in Elisabeths bande Moken
wofne gaf a^o 1597. 250 g^l.

1518.
 Schepen beicus vandek Sarne
 ons heren duijsent vijft
 hondert & vijfttyden.

Dijstert van Lantsteden Bergout
 Jurt Zoudenbarch, Gerrit van
 Noort / Jan van Janszort
 Coert de Leuiter, Anthon
 Zalm, Gerrit Peterij van
 Meenenborch, Hendryck van
 Zuyden Welbert van Leuiter
 Jurek knoop / Suijz fort
 Jans van Noort & David
 van Jeroke Pijpman, Wouter
 Wiertman. Al van Leuiter.

Vander Jaere Duysent vierhondert 1436
drie & dertich.

Peter Drauwert Sogoudt
Pelgrum de Waze / Willim van Winker
Geruit de Witte / Jonge fadwink
van Drakenborch / Godert de Coninc
Jacob de vooft van Hijnnevelt / Wier
van Lantstroot Willim van Edt
Jan van Ambrongh / Reijndy van
Jettogijt / Jolt Balra van Winker
& Johan vander Mulder Janssoen
Peperen / C. v. v. v.

Vander Jaere Duysent drie hondert 1396
se & tnegentich.

Barent Proosij S. goudt.

Johan hombent. Lisbust grauwdoet
Gerit vanden Claes van Loebly /
Herman van Willimly / Willim van mindy
Johan Liebolt Willim stad & van
Lulle / Jacob vander de Johan v.
Lubbert bolle Johan van Clarenborch
Willim van Winker Peperen
Deese waer bouz stad vlytly besyget
mit een rooy wode regelle aldus.

61.

In myn haren Duijstent die hondert
an die = foflich

Daff Jontfrou Drijt die
Wraue Coijdt h 26 jff 28 ab,
Brünnt myfter Brünnt h 26 jff
alle wgt dat sy hadde an dat
garwehujb so dat gelegen te
inder poert h befijdy haren hujf m:
ge dard derloft de wittely
wduwe met haren kinden
oestwarte h drijdt die lijftent
26 jff 28 ab wader. d. met haren
kinden oestwarte naestgehoren
sijn.

Dit gelyfiedy
Jnder Jan van Durebarher
Droent / Jan van Jambrey
Henrick van Dunt / meijster
Solpant van Amtrong h Jan
van Sant Frey begripdy wstest.
Wat bespelt met die y wome
pekellet wstest

Hamersteyn. Gend. Amtrongh.

Anna Domini m. ccc. nono.

. 13 0 9 9

Actum sub Johis Braddeloy scultoto.
Frederico Loudenbalech, ghi l'oberto p'illreullh,
Alardo sro, Emamo ouderridder, Tijdemans
Scoras, Wilhelmo Woutman, Petro de velds,
Frederico ossfin, Emamo rotardj, et
Stoldo deo pont, Scabinis tweten;

Deese wab gemferuert in eeny srope
beidus vand' Jare onb july
Tweyent dreehondert vijff & achtich . 13 8 5

Winder Willam oude de rechte Schoote
Jerman van Loekhorst Berthelmeus
guntor, Willam vander woude,
Johan de bole Dyrckhoff, Johan
de witte, Jughes l'ebouet, Jacob
van Doornelboude, Johan van Zully
Wredrich de lauge, Henrick van gint.
Johan beuysse & Johan van Lichterling
Jreepont, Tweten
Deese wab bespelt met stadts
regule & met een eode spelten
ouder opde nutige Oedue.

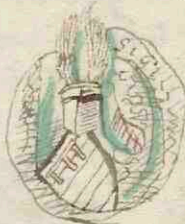

95.

Inden Jaere dusent dachondert vijff die
Inghelienck gaff Willam our de vrye
dese hant van garand & vryinge als diere
van Lijndich.

Dit geschiedt onder bevent proeyt sroue
Jacob Sloyer. Dese vander N. Willam van
Alendorp & Johans Woutman sgepuy.

Dese was besegelt met vijff & zolue
seghelint aedat.

Prays. Sloyer. Vander A. Alendorp.

Woutman.

Requyt beuue van Jan Woutman
gepaflert tly behouue van Sleert
foet & Cornelis foet gebroeders

Dit gefchiedy onder gezijt van Kijn
fchout. Jan van hamersloyn / Henrick
de Ridder van sandenborch / alder zuijfe
& William de Woffe fteyden / vnder
Jare ont heert. Dufent vierhondert
vijff & tseuentic
Deze beuue wat beszet mit vier
gedene fteyden aedus.

1485

Rijn. Hamersloyn. Ridder.

Rijnse.

7422.

In die Naem ons heren Jhesu Christi over hondert
 twee & twintich verachte Confron
 Delabe de Esst bereymaectert wijff
 vlad als hetic hazart vier meggis lant
 vlygh in Maer dutoot in Johant geggie
 vander moer Janz. Wofgub feggen
 vneus geghly op Salo als pout onder
 Claes Steyer fegouts / Ditch van haldach
 Wredric van Dracherborch / Johan pot
 Jonge Balkent prooyt / Egbert van
 Claes van Loten / Lodovijch de Waal
 Jonge Johan van Lichterborch / Adriaen
 van Lantfronno / Johan Trijndel /
 Bertelment Zouderbach & Ditch
 Franckert feggen.

Op de mege onder dese beidne stonden
 twee fegges in eodde vbaude vbaude
 van tneus gebroch vbaude het andere
 vbaude aldut.

Trijndel.

Aequit. beidus van Johan van
P. G. van Wulffelaer de oude te
bezoene Cornelis foort van alby
bij Grijt foort zijn vader/ ay den
J. Johan van Kempt beidich

Dit geschiede Indes Jaere ont
hervich In sint Bier hondert 1200 &
1201

. 14 72

William van Smedenberg sfont.
Jant van Noorde, Jan van Gorkhomb
Jan ouddeverge & Heinrika van
Lewenberch sfonting 1201

Deeser beidich wat bespelt met
Grijt & volue sfonting wat van de
Lewenberch sfonting Indes de
deus weder aldus.

Lewenberch. Oudenaarde. Sint-Niklaas.

Nuwe. 19. febr. 1624. besijnde sij h. Adriaen ploos
 vande midelste verstaerding Con. by Francken
 gedrag, gemact, toevonden sijn my eenige brie-
 ven besijct met groote vassse sijtelkens, als ha
 na volget. besijnde van Willem Bouters ploos
 thout midt Louderick van der sijnende datum
 insteente van Jan Bouters ploos, vande en copie
 van een Memorie tafel die aldare midt hieck
 sijn de ghesongh, vande vleeke en sijn de ghes
 teneert te sijn

1471. 1472. 1478. 1499

1495

1501. 1504.

1540

Schijnt het
 crays vant
 tanto oft
 vooresand
 sijn den
 te sijn

brakte dat by een quittance vande inne der herde van
 Cronenborg. W. ploos noemt sijn sijn sijn
 vore een attestatie vore een sijn sijn sijn
 sijn die sijn Ankonis van Mynnen h. van Cronenborg
 medemact sijn sijn sijn sijn dat de ploos
 sijn mact sijn sijn sijn sijn sijn die van Mynnen
 sijn sijn sijn sijn sijn sijn die attestatie vande memore
 tafelt. bb. Eij sine.

Als danighe brieven leggen med
sadtte kaste van ytrecht
daer about seker oud yfse boord

En brief vander hofstede bidde oud mannen hie
daer godstale de wale in te wonen plaes.

Item vander conbente van s^t sebaas vander erue
sijde hoesbebrugge.

Item bischoep ghenen brief vander Campe de gheret
Loemay boort.

Item van h. Nicolaes van Mestbede die de graue
van Holland besceet zeeft.

Item een brief bischoep henric vander huzen buten de
stat. *Quintance claus van Hebborn.*

En brief vander stedenboer.

Item een brief vander omme loep.

En quintance van br. Janse dode van zande.

En brief vander dunken huzen van h. zylben mit kinden

En brief van Alhancu met die van staveren

Quintance Jero. Stendro h. zuly

Item vander vrou van Hynouber

Item een brief dat de stat eens gheet dus sloot opte
oostende des Hyns steden h. vander Hynboude h. oudy
ghenit. *Quintance gheret h. fukphaas.*

Vander graue van holland zoe een de stat enis may
ouergelienet sadtte ende mit de stat die gelijcke
worder

weder doer soude
 sey bues Jolando van Dyck byse dat de Stadt
 Kolbrij varen sal
 Aerbede Arents darrn hou
 weesthijde beebant brunn leggh in sey bues
 ranke kups alse day hest. Albrecht metter
 h. van Abondo met m Jolan van Zelandt
 met m Witten met hary de redere by hame
 zoene tarobs bay heting
 noch andere zoenbrunn als bay Montfoort
 Looneyloot. 27

tormenta bellica magni pretij
 & inpitata magnit. olivij in castro

Inscript.

Op vredenburgh was ghequest WOLF ^{paris} mette belley
 De stat van Utrecht heeft mi wederom in dese forme doen stelle.
 pondus eius magnus q̄ ex grandioribus collabz.
 notatur s 268. Thomas Both. Fec. a. 1580.

Ghet et in eadh arte capax tormentu dictum de
 swarte Griek van Nimbbergen sui inscriptum
 Als minen molen maelt sonder wint.
 So beschreit het wyf ende kint.

Sidi nupte tetrastron biennaculu tormenta bellico km. nu
 odscriptum. Stratto Magellano hehic gepasseert
 Met den Generael Olivier onbevrees
 D' Utrecht ben ic wederom gearriveert
 Als ic drie weer op de wege had geweest.

THOM. BOTH ME
 FECIT. A. 1578.

In den Jaere ons heren tusent vierhondert
Lxxviii den xviij daer heere Henric forth
aender bischop Rodolff van Diepholt
vijftich vberhelmt hollant seer sigidit
volgenb arm frantimz beidne van
dake x s. gromz besped met der
soot seple ardu.

74324

Canonick tot
Oudenborch.

Rodolff van Diepholt
postulast tot Utrecht.

440.

ANNO DNI millesimo quadragentesimo quadragesimo
 Walterus dictus de Oshol supportavit Gerardo deo
 facti dōm libras annui et perpetui redditus
 quas habebat in mediocitate centum librarum
 annui et perpetui redditus quas nobilis vir Dns
 Willolmus miles Dns de Cranchendonch Gerardo
 de. Aa. anno quolibet hereditariis in festo
 natiuitatis Sij Joannis Baptiste se daturum et
 in Buscodunis traditurum super se et bona
 sua promiserat.

Conscripsi sunt proinde littere Barchi
 secunda die mensis Decembris Anno dco.
 Sigilla appendebant duo in vniuersa coram scabi-
 norum ciuitatis Borsidunis. hoc modo.

Henricus de Horsch. Andreas de Lu.
 scabini in Buscodunis.

Inden Jaere ons heeren Duseht vierhondert
 tactentich op den dertighenden daeg in
 Namario heeft de Stadt van West
 gegelycelyc sijn brieue van garant gelyc de
 Sebaste Cornelis foore & Christert
 huylich alsoe sijn Luide van stads velen
 borde gebordelyc vobaren voor hondert
 Kijnsche guldre die Meijster Leuijn van
 Blasenborch de Stadt Leuden / aet vlyd
 et vermitt des stads brieue sijn in bide
 aldue.

Wij borgemeijster & Schepene Paede
 & gemene Andemant vanden oudelyc
 Paede & vanden nieuwen der Stadt van West
 maect sijn sijn de velen die daer
 brieft sullyc sijn off voren alse
 dat ende alsoe die Sebaste Cornelis
 foore & Christert huylich onse Liene
 medegelyc in Paede geloof hebben
 & schuldich sijn die Sebaste Meijster
 Leuijn van Blasenborch vicius etc.
 Andemant hondert Kijnsche ge. etc.
 Desen brieue was beset met
 stads groote seel & onderwijken

Christert
 huylich

1492.

In den Jaere ons heren Dusint vierhondert
 twee ende tnegentich den achtsten dach in
 nouember. Daer Nobert foet
Cornelis foeten soon gemouwt tot
Eyftochte Nloijt Beuninet pijre
 dochter sijn huysvrouwe de eerste hefte
 van achete leenly als hy te Leene hiede
 van Henrick hove tot Naaldwyck ende
 ter Cappellen werffmaerschaek van Holland
 goeghen inden ambocht vander Wateringhe
Behoudelet alijt Joffen Peter Hakke
zinder moeder haer Eyftochte.

Jessen briue was beseguet met de segel
 vander hove van Naaldwyck schoude
der Jaere 8 daegs als boom

In roodly vass aldud.

1842

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

2501.

Scheperen bricue vanden Rade om
heerly Dufent Graft hondert Scen

Johan ouderrecht segout / henric
van gend van Vycostoll / Eloff
van futfact / Bant van gruenwoet
godtsalck van wimsh / Wender brach
Johan van Vodenborch / ghysbert van
Lantsteen van van zijth / henric
de roicht van Fijndroet / Eloff vander
haer / Rodoff van Baren & ghysbert
van Gujlen heerly Dierp oer van
Gujlen & vander haer Pitters
Freepme ~~WTEGG~~ . was onderthijt
Eubroet .

Wander Jaere Dufent Gijffhondert .1507.

Van ouerde velt schout / heynrick day
doord / heynrick van gent / heynrick
van Leuwendrecht / Jan van Kerpboest
Dierck fuyss / waderick van Strakenboest
Claes de Wael van bel / Jan van fjin
vnde van Jutfaet / Falloft day Bader
goeten van doord / geit petrus day
mierenborch & Jan van rullenberg.
Jhepomy vteest.

Wander Jaere Dufent Gijffhondert .1515.

Dufent van Lanfcorly schout.
goiert van doord henrick B. gijbert de clare
Egbert van geuendrecht / Jan de wit /
Jacob van snellenrecht / goiert van doord
Jan van Rodenboest / Looff van haise
Lubbert van d'enderp / Willigm zael
Jan van doord & ybrant ybrant
Jhepomy vteest wat onderleyden
Guelenrecht

47

Transport beide van een huysinge
 hooftende gelegen op de Westzijde
 inde Looffrechtmaekers straat stude
 door vander stracht tot Futon sluit-
 inge toe / getransporteld by hiebt
 van Finty & getront mezzelt in
 huysronde als oelbort fo d'w
 Dit geschiedy Ondel / hiebt Insant
 vijf hondert en 8 t'bbijning

1521.

Johan van Paepborst / fozout
 Doeydet van Rodenborch / Wilhelm
 van vobimsey / henrich van Amstrongh
 Jan Fuijst / Jeroo pot / Jeroo van Voirdt
 Ysbrant Ysbrantsh / goerit som / Jan
 van Wael / wedderick de Cominly
 & wedderick de voicht van Fijnooel
 Jeroo van Voirdt .

Geboortelijst van de Zaken van de Zeele
In het vijfthondert en een

1501.

Onder Johan outdooft schout
Eubert Zouderbalch, Boorn deoyn
Antonis van Amelenghe, Looff bay palley
Wederwa van Drakenborg, Willen
Laath van Amelenghe, Claas de Waal
Janff, Henrica van Amelenghe
Willen de Waal, Johan van Pijn
Willen fodit & Joff van Wörde
Jessey van Wörde

Vander Jaere duysent vyffhondert & seutstich

1517.

Jijbert van Lantferoon Schoot
Gijbert de Cras, Jacob van Snollenbarrg
Johan van Rodenborch, Willen de Waal van Wondelie
Johan Puijs, Jan Puijs, Diphers, Gerrit peters
van Merenborch, Lubbert van Alendar, Willen
saell, Johan van Noord, Jacob van Noord, & Jacob
van Lander, Orfepene, Wrecht.

Vander Jaere duysent vyffhondert & achtthich

1518.

Jijbert van Lantferoon Schoot
Luit Zouderbalch, Looff van Wallaet, Claas
beestlands, Goit de gruyter, Gerrardt van
Wörde, Oelbert van Lander, Juijs Hoijt
Adam van diemel, David van selck, Peter
Puijs, Michiel Ram & Joff, Claas van
Amelenghe, Orfepene, Juijs trog

49
 Een ontgiffte van Bevinnick foera
 tly behoude van Jesse Hadewich
Dierck van grienderberch huifvrouwe
 zijn suster. Dit geschiede int
 jaer ont heere Jusent byff hondert
 2526. pot 8 tochtylich

Onder Derit knijff Sthout.
Joest van woird griff bet van Lenobly
David van selck Henrich vander borch
Heedrich de voest van Rijnwuel
Welaen van lantfcoon Joest van
Stroijesteyn Jacob van 8 Jan van
bedo steyndy. Wt Edst.
Wab and der ent int David van selck.

Transport beidne van Dwldet foera
de Behaue van Dierck van grienderberch
8 Jouffton Hadewich zijn knijff van
8 ramme velgry by st Jacob van
hoff Inde Wader Stey.
 Dit geschiede int jaer ont heere
 Jusent byff hondert en 8 tochtich

2521.
 Onder Willelm de Wael van Wronesteyn Sthout
goendel van Kodenhoch Johan van Kapport
Willelm van Winf Johan van Amidong
Johan knijff Jacob pot Jacob van woird
Ybraut Ybraut Derit knijff Johan van
Wael Wederick de Comura 8 Wederick
 de voest van Rijnwuel steyndy Wt Edst
Wab and der ent int Jacob van voerd.

Den papiste tydinge gheuec Antwerpen

vande beretheit der Calvinisten tot saczerate tegens sommige
 in es vordt synde die van mens op coel boke dace inne es
 jesuit patre Godfridus die niet nog enige dreed gemact
 wiert es vanden gepolart tot oer by couc wand-
 soldaten ende dit oert bekuyert by es onbekent idel-
 man van Geuelant, ende een onbekend sregpre
 van Antwerpen mit gader van fary van Hadelant
 petrus filz van Hadelant wiens vaders es
 buyman was in st. flens denend tot Emmenysse
 Des vordt dace gequalifert es vony vdelman van
 vtracet die de hant ouer sommige dacht van vnd
 vaint afgesoude synde den vrm in es shone drouw
 dit founde in sept. 1620 ghesect in Crist tot Antwerpen
 in April 1621 gheuec als dace dreytelike legintales
 ende besetinge dace die sante van die parkye hane
 mede besetinge omme dace tegenpartie subartte macthe
 Dore vbat op dit getuygenysse van vfa 3 te lict sy van
 vny bestas vrbyle de niet gernaemt es vbert, ende
 es somme kulant die vande besetinge eenre vram
 syn lant davorre hadde door de sregre vberre obtimie
 fally es vsoon ofte obligatie verontenent es vberre
 dace ouer vberre geloof meentert bet vizaem vande
 jesuit als dace gesect vbert founde tot Martendal by
 Amoyan begrauec in Ende vanden mactre vny
 onbekende sancte die niet eens vborre genoege
 x relat. in Gub. l.

1436

Schepens brieven van Jaere Duysent vijft
hondert ses en dertich.

57

Johan van Cuylenborch Schout

Willelm bor van Amstrongel / Adam van Lubbert
van Alsdorp / Henrich vander Borch / Amelid
vuytely Inge / Frederich die Wogge van Hijn
uuet / Derst van Nieuwroede / Servert Wote
Johan van Cuijck / Johan vander hoer / Willem
goertsz / Adriaen van Zuidtoort / Juro
wertsz van Joubhorst / Eodt Jaere van
Winfel / Ofsponen / Wraest

1541

Mander Jaere Duysent vijft hondert en dertich

Onder-hoer / Johan van Cuylenborch Pitter Schout
Adam van / Willelm goertsz / Johan van Noerd
henrich vander Borch / henrich Wilgerts van Noe
resdael / Eodt Jaere van Winfel / henrich Kuyss
Jarie die Coninc / Willelm van hunder die
Johan Boll / Derst Eot / Antsonis foit
Winnich van Cuijck / Jhermay van Joubber
Ofsponen / Wraest

1542

Mander Jaere Duysent vijft hondert twee dertich

Garrich Johan van Cuylenborch Pitter Schout
Willelm goertsz / Adriaen van Zuidtoort / Johan
van Noerd / henrich vander Borch / Amelid vuytely
Inge / Derst van Nieuwroede / Adriaen van
Hijn / Eodt Boll / Matheus Bloek
Adam van / henrich van Panes van
Johan van Cuijck / Antonis / Cornelis thij
Jhermay van Joubber / Ofsponen
Wraest

Johannes Saubagius mte Insulensib; a
Maximiliano videtur viz praestanti
ingendo Fortus aula Burgundiae Can-
cellarius, qui in Hispania a^o 1507 obiit
suus et mte. Bruxel in Gillofl. li. v. pag.
46

Johes Rufault a servitibus
Car. v. Imp: mte supremus pec. questor,
hic fecit Hieron. F. D. Adriani Grandinoh
mte S. Vedasti Attribati abbate: Guidone
Betunus D. Bartol. p^optum Toznan et
Insulis can. Joem octo plurimis usq;
p^onguissimis ditionib; cumulavit. filios
in matrimon. nobilibus et opulentis ho-
mib; tradidit.
Guido Nicoburgensis Lud. Nibersk Com. Fland-
nolus. Bruxel. 63.

1506.

ANNO Dñi. milliesimo quingentesimo sexto
Albertus filius Cornely fodek, quendam
partem terrę dictam communiter dat Wærlar
atque quendam agrum terrę dictam communiter
die groctactę. Nec non partem partj et
partem terrę dictam coiter die Groctactę
sitam in parochia de Oirschot ad locum dictu
coiter ter hont meir. inter hereditarię
herici dicti Blois ex utroque latere. atque
quendam agrum terrę dictam coiter da missetant
at agrum terrę dictam coiter die Groctactę
sitob ibidem inter hereditarię predicti Heri-
rici de Blois ex uno latere et meir heredi-
ditatem Willhelmi dicti de Aerd et
alio latere. Insuper domum ortum agrum
terre et partem sites ibidem inter hereditarię
talum liberorum Johannis dei de hont hant
ex uno latere et inter hereditarię Arnoldi
dicti die wit ex alio latere. Quę pre-
missa dictus Albertus supportavit Johanni
filio Henrici dander Bloctaly. Saluis tamen
dicto Alberto et sibi reservatis suis quatuor
grossis antiquis hereditarię censibus. Atque
sua hereditaria partione quatuordecim
modiorum siligint.

Testes interfuerunt scabini in Buscodunis
Johannes Kanapt filius Johannis et
Johannes Kanap. Datum vicesima septima
 die mensis May. Anno dno.
 Sigilla appendebant duo, in vindi cura
 dictorum scabinorum —

In den Jaere ont haerly Juffent vyffhondert
twee ende tachtig. coftlye Doolpriet
foort t' d'offe dwellinge sijn vyff vande
stadt van Wtrecht sion t' tachtig
pont thien stellingen Tubling te velde
tot sijnne Odenelie heer bejnde zoly.

Welke pittingen de stadt v'schreue in haerly
vordach geboort hebben. Pidinge die t'rumple
teer dach onser heylighen vaddere des paus
van Rome meester Driyach van Wtrecht
Die s'men hondert mudden v'syten om gods
will te gelyc beboepende metten oncost van
malen ende bachen ouer vier hondert vintz
gulden ruzent t' andere oncosten daeromme
gedach

Datum wt s. Dytly heylighe paestgawont
Inde v'bae bespelt met stadte reijny
spelen in v'odde v'bae
Inde onder t'v'kent

Cornecopre -

A^o 1481 op alder kinderly dach beboort sijn
Wtrey gebrack 12 bougen met dode man-
nen al stoff beboopen t' v'v'nd op de
noede by malcanday gelyc als de beboort
v'v'nd t' d' dach quam de vrouwen
ende v'v'nd ende s'v'nd de haer

Segele van Dwobert foet & Diet van
gruonberch sijn swaeger hangende onder elken
 francijnsche beiaue gepaasert bij Dwobert
foet & sijn edhoede Brünne foet
sijner soene

529.

Dezelve sijn Jahre ont heren Jusent
duff hondert negen & twintich op die
Maria Magdaelens avond Inde was
beseyt in groet was aldus.

Foet . Gruonberch .

patav. x. Apr.

Extracta ex orig. l. Cant.

Letteris ad patav.

Nicobonus hic vir doctus est, et magnus orator,
orationes miras scribit; aliam literaturam
non videtur curare: propter illum hic nemo
qui aut latine aut graece doceret, aut divi-
que aliquis literator. De Epistola yvonis, et
de Indice Bibliothecae Vaticanae et reliquis illi prox-
ima hoc festo Ascensionis, quo Venetiae proph-
nundinas & solemnitates quibus diebus illic
fiunt, imus, quod potero efficiam.

xx Aug. ex Ital.

Nicobonus molitur aliquid in Ciceronis orationis
suae sermone hoc valde curit vult eas omnes redigere
ad artificium suum Rhetorice, et secundum for-
mularum, opus erit ut sibi videtur immorta-
litate dignum. Pinellus hic quidem nihil scribit
nisi quod hystoriam Belgicam avide colligit, et
ex hystorijs, et ex literis eorum qui nova trans-
scribunt, non scio in quem finem.

Roma xps non. Jan.

Mansi superioribus meis literis xv illos versus de illo
qui luserat pila vitrea, qui sunt inventi in sa-
crario templi S. Petri, scio valde placebunt
si ante non videris. De Apuleio quod potui et
feci et adhuc facio, contuli cum Exemplaribus
vat.

vaticanis duobus non quidem totum adhuc sed a
 toto parum abest. De Libanio bellem quidem idem
 sed patet nobis quam sint illa temporalia dantur
 in Bibliotheca Augusta. Habeo etiam lat. latinum
 in Tertullian. Venant. Honorium.

Idem leida.

Interpretem Aristophanis legendum inspiciendum:
 mihi dedit D. Lipsius antea non visum, no audi-
 tum, recens n. est. Sed interpretis vii boni dicitur
 et Germanus, alius dissimillimus, qui du ab aucto-
 ris mente minimum dolunt recedere, ita videtur
 barbari ut pte ipsos nemo intelligat, aut quid
 velint assequatur: aut cum latine velint
 vertere, ita id faciunt, ut aliud ipsi, aliud auctor
 quem verterunt, scribant. In hoc et oratio latina
 est, et Plautina, a mente et auctoris ipsius sen-
 tentia nusquam receditur: quid multa. nihil hoc
 intercepte (ut etiam ait D. Lipsius) doctius est:
 Libri a. inscriptio haec est. *Septimij Florentis
 Christiani in Aristophanis frenam vel pacem comenta-
 ria et glossata, ubi aliqua veterum Grammaticorum
 aliorumq: auctorum loci, aut correcti, aut animad-
 versi cum Latina Graeci dramatis interpretatione
 Latinorum comicorum scylum imitata, et eod. genere
 versuum cum Graecis constructa.* Lutetiae ap: Fred.
 Morell. a^o 1589.

Daniel Taffinus Torseus pedag. illustr. D. Comitis
Fred: Henrici de Nassou vobis ad Cantem patre
pro restituendo Anthonio mercario Bordio Grop-
tis Haga a^o 1597 x cal. Junias.

* Scripsi hesternis die ad te p^o tabellarium Groningensu
quialde Junis h^o adventu serius p^o dom^o teletorum
admonitus fui. Inveni etiam aliquid literis alias
literas in quarum virtute Libardora pecuniam accipi-
es ut Auzerio et osconimo satisfarias. Dolo quid-
tam diu solutionem differre coactus fudem. Velim
te diligenter studijs operam dare, et precipue de
cognitionem linguarum Græcæ adipiscaris, cuius fultu
vixem postea senties, cum ipsum textu Græcorum
interpretatione ventulys, quum sepe et doctissim
interpretes sensum auctoris non sint assecuti.
Ego per aliquot septimanas sebi laborabi, sed nunc
hæudito ronbalia. Filij duo fr^{es} Lansconij in ex-
peditioe marina præibunt pna cum alijs infini-
tis; ut et inter ceteros Douxa filius qd maxime
dolendum, utpote qui iam Græciam perstrabit.
Alter Lansconig qui ex hac civitate ep^o involumis
reversus est. His vale, et prima occasione signis
velim te literas et pecuniam accipere. poteris id
commode facere p^o Lolij filium, q^o huc statim post festu
venturus ep^o. Saluta vobis notos. Hapthm 14 die Mart.

Optimo sp^o adolescenti Vilhelmo
Canteto filio Francher.

J. vus theodorus Canterus

Ex lris.

Ex his I. Cant. ad patrem.

Latinus Latinus mortuus est, cum iam multos annos
 lectulo suo non discederet, ita in eo valde sine rido
 n. qd annuum xxx excesserat, fecit quod debuit. Franc.
 Bencius iussit vti suo nomine patrem salutare. Eiusd
 quod ego nunc facio; ipse praeter alias orationis
 q in illo opus sunt, quod p. h. t. quasdam iam
 addit, et alias insuper cogitat edere. Romae
 in cal. Febr.

Quaerit de voce pilicripi
 & exordiaris, cum a nemine ibidem potuerit do-
 ceri.

not s.

D. Cyprianus conbenio subinde ut iussit pater, Nuper autē
 inter alia, quaesivi ex eo de bouis sexcenaris significa-
 tione, vidit ille statim lium locum, et diligenter per-
 spexit, vidit etiam quae ad illum locum notarat; di-
 cebatque, se quidem studiose notasse quae ad ritum
 illum sacrorum spectarent: Ceterum de ipsa voce
 usq: significatione nihil neque scire, neque vquam
 legisse, nec putare apud quemquam potera reperiri.
 Libros a. Ms. quos se habere dicebat quatuor, ois usq:
 ad xl. librum deficere, et reliquos in ijs non extare.
 opinari a se vocem esse sacrorum reconditam, et si
 locus diuinationi esset, credere boues illos dictos
 qui publico sumptu immolabantur fuisse a notis
 loci quo pasti essent, At de ea re quid affirmaret
 nihil habere. xv cal. Febr. Leida.

Idem Patavij x. April.

Fabius Paulinus p. fessor p. Smeri linguae in Academia
 Ven.

Venetia, siue scola publica que est Venetis, habent
ibidem in palatio Academicam cum professoribus, qui legunt
et linguam Græcam et historias, et instituta
et consuetudines suis urbis et similia.

Copia Diplom. ex mem. G. L.

Henricus dei promissione abbas s. pauli in trarcto
omnibus contra usuris factis in dno simplicitate. Veniunt
vix notum fatimus, quod nos statuti quod predecessor noster
Volquinus de Antiphona: Salve Regina, collidit populi
celebratam maiorem missam a fratribus noster monasterii
perpetuo cantanda fecerat cum omnibus artibus ac cordis
omnibus in instrumento super hoc confecto expressis
et ratum et ratum habentes, hinc pro XIII libris trauit
donacionem quas id predecessor noster d. mon. noster fratribus
ad hoc ut ad prescriptam Antiphonam cantanda prop
tiores et fauentiores redderentur, de duobus
inferioribus solaris ac cameris domus que Rodenburg
dicitur nec non et de v. arcis in parte Aquilonari
capelle s. Egidij iacentibus deputauerat. quia do
mum prominata de frum sorundem cui assensu
pro loco Burgenfis ciuitatis ipsam nobis redderet
modicam, vendidimus et de prelio alia prelia copara
vimus, redditus subscriptorum prediorum. Et 18 iustis
vniuersis in Couellade que Wilhelmi dei Consueu
fuerunt. Arce in qua mansit Arnoldus Srealehm, arce
in qua mansit Hartmannus kmiff, item et in arce
prope ipsam domum Rodenburg versus orientem iace
tun

61

etiam quas et Wilhelmo memoratus; ac in quibus
 d. Ludolfi petitoris; ac in qua petro butor de-
 moratur, quing. etia. arcarum iuxta capellam
 s. Egidij ut d. c. racentium assignabimus p. h. h. g.
 ad ipsorum lautiorum procuracionem in vigilia
 conberfionis s. pauli v. solidos, nec non in vigilia
 dedicatōis ecclesie nre tantundem, quoad vixi-
 mus sine protractione qualibet, distribuuntur.
 p. t. e. a. additum e, et sacramento p. s. t. o. firmatum
 ut post nram decessum quocumq. loco v. l. habitū nos
 obire contigerit, et anno in nro anniversario, vi-
 gilia, missa, commendatio p. nobis fiat, addita pul-
 satione campanarum sicut in abbatiū anniversarijs
 more laudabili habemus et observatum: et p. s. t. o.
 missa et nri deus post semper a quolibet fide p. s. t. e.
 pro aia nra dicantur. Et tunc eid. x. solidi de
 a. m. annu. in nro anniversario distribuuntur
 qui quandoq. in p. d. e. t. i. s. festorum vigilijs dividi
 consueverunt. Et a p. m. i. s. s. a. o. i. a. d. e. b. e. t. a. m. o. b. t. i. n. e.
 ant firmitatem, stedulam. Hanc conscribi et sigilli
 nri appensione et convento nri sigillo firmo co-
 muniri. Datum a. d. nri millesimo ducentesimo
 quinquagesimo sexto.

Gallinarcorum et coturnicu mte si pugna apud
 Atheniensis vide ap. Alex. ab Alex. Genial. lib. 5. r. 8.
 et ibi Tiraquellu.

In lib. meis passim extantibus.

Memorial register
vande Amiveersaria.

Amiveers. vallis S. Mariae prope Traiectū. dñs dact foss. cloost.
lib. D. Diplom. lat. fol. 210.

Kalend. convent. S. Servatii ap: traiedum lib. D. oude bz. fol. 112.

Kalend. S. petri tr. lib. Regyt. B. fol. 46. lib. E. Gallie 19.

EX Amiveers. S. Salvat. tr. lib. E. fol. 190. E 65. 89 1/6.

EX Kalend. S. Laurent. prope tr. lib. O. epitap. fol. 162.

Amiveers. ten Dael. bij Vlaecet lib. D. diplom. lat. fol. 210.

Annib. Conb. Dominarū Exh. vrbe lib. O. 163.

Mortualia Summi Templi lib. E. Gall. fol. 13.

EX lib. amiveers. Carthus. lib. 168 fol. 83.

Amiveers. Mariano lib. E. Gall. 210.

^{1681d.}
Extra tempus posthalmis, et capte vrbe
Bustunducensis suspensis ordinis confeder-
atarū Belgij provinciarum collecti ad mē-
ses aliquot nobis militarunt ad cl. millia
capitum, quod incredibile videretur, nisi
id ab eo intellexissem, qui tunc in super-
mo illo collegio, comparebat.

Kal. Egmondan. lib. cer. A fol. 127

Albat. virginum in Tracto. fol. 108 lib. f. 94

Templi civitatis Kalend. lib. cyrul. podm. m. 4. to

Mortualia Franciscanorū tr. lib. cer. H. m. 4.

OCTROY

By de hoghe Logende heeren Staten Generael.
Verleent aende West Indische Compagnie
in date den 3 Junij 1621.

Die Staten gnael der vereenigde Nederlanden, Altho
dy getuy die dese uytendordinge sullen sijn ofte
hooren lesen, Saluyt. Doen te WEEENE: Dat
wij bemerkende al Weestant deser lander,
ende obicuarde wande Ingeftoms van die, prime
paluck te bestaen byde sijnrebaet ende koop
hande, die van allez sunder tijde bynt de sene
lander geluckelick en met grooten zogen gel
druck is geluckt op alle lander en wimpe
ropen, soo ist, dat wij begheende dat de
voerse Ingeftoms, niet alleen by zand boorgan
navigatie, trafique ende handteringe wederly
geronder wert, maer oec dat hier trafique soo
bre mogelijck soude moge toenemen, by sone
in conformiteit van tractate, alliancie, verbon
den en Intercoursen, op de trafique en zed
valit met andere primen, Republicken ende
volcken verbyt gemaect die wij in alle
deser punctueliken bestaen onderhouden en
verstercken te moete sullen: Ende wij
by Experience hebynde dat sone gemene hulpe
afffectie ende middelen van de gnael Compagnie
niet vuytbaerlyc noch quaetlyc sijn ma
geformet, gederen, bestaent en gemaente
wert

meest is kan worden, mit die groote abantien
van zecronen, vtorus ende anderzins,
die op soo groote bereik vns syn vallende,
Soozobben den mit vreesden ende vnder
prestante vonden in confederatie ons dat
tot mouderende mit vns deliberatie day
hadde ende vnt hoordomg ende oorsaken
gort gebonden, dat die Gedeputet, Janus
Lindje ende commercie in de quartieren day
West Indis ende Africa ende anderszins, sul na
gedesigmet, wordt als mit mider en sal word
gedreue, day mit gemelne verdringde man
vande kooplieden ende ingesetens d'el
Lander, ende dat tot d'el vnde vns
sal worden, vnde Gwata Compagnie, die
den vnt sonderlinge affectie tot de gemelne
verdringde, ende omme te ingesetens vander
te conferuere in goede meeninge en verdringde
sullen mainteneerde, ende vnt vns mit onse
guldige faulde ende assistentie voor soo veel de
vanderbordege, stact en gestaltemple der hand
vns vns van vdrage, ende dat toe te vns
mit Beoordelc Octroy, vnde mit de privilegie
ende Exemptie die vna volgende, te vns
dat binnen den tijt van 24 jaren niemant vande
ingeboude ofte ingesetens d'el Lander vnde
day

van alle dy wynt dy naem van dese verordenen-
 de pagnie wynt dese verordenede Indieland, noff
 vorte van dunt by de selue lande sal moege hande
 ofte negotie op de custen ende lande van
 Africa, vanden Tropico Canari tot Cabo de
 Bona Esperanza noete opde lande van
 Ambrira ofte Neest Indes, beginnende kant zint
 ende van Ceranoua door de straten van Ma-
 gelland, te mare ofte ander straten zoo op de
 Noortwe als op de zint, se noete op enige
 spland aende sine ende ander syde, en tusse
 beyde geleyt: mit gesont op de Australische
 ofte Zuidland straten ende leggende
 tusse beyde de Meridiens vastende mit coste
 de Cabo de Bona Esperance, en mit bestende zit
 oostende van noue Guinea incluyd. Ende soe wie
 sonde consent van dese compaignie hem sal
 verboden te varen ofte te negotie op enige
 placten binnen de voorsz limite, dese compaignie
 geaccordeert, dat sal sy op de verbeute vande
 seppen ende goederen, die bebonde sulden
 vrede op de voorsz custen ende jobbesten te hande-
 len, de verbeute datelike en al omme van beyde
 de voorsz compaignie, angetast genomen, ende
 als verbeut, ten besoude vande selue gesont
 sulden moegen vreden. Ende in rad soodanige
 besont ofte goederen vercoet moete vreden
 ofte.

// ofte
 .ontwe
 de str

ofte in andere landen ofte zaden ingelopen
sullen de vorder ende participanten door de
abaco bande sene frey ende goeder
moge vorder gerickeet vtergondet
altes dat de geene die voor date van dit
octroy, vter dese landen op enige der boorst
cysten vntgeopen ofte vntgeopen sijn
zandlinge totten vthroop saine goeder
ende vbercommen in dese landen ofte ander
sind, te separatie toe van sene octroy, so
sijn vorder dese enige hebben vderly, sullen
vdermoge te continueren, in lange niet
besoudeliche dat na den versten july 1621
dage ende tude de ingants van dese octroy
niemand enige freyen ofte goeder sijn
sal vdermoge vnt te sinder naar de quar
tieren in desen octroye begrepen, alvare dat
voor date van dese dese compagnie noch
niet sinteuck sijn vder gescloet, maer sullen
dare inne vderly sijn alst besoot, tegen
den geene die vberstend in fraude van dese
onse goede meeninge sijn gemelde best
sint te frustieren. ~~Alvare~~ vberstaende dat
de zout varet op punta die sijn sal moeg
vder gecontinueret. op conditio sijn
tis sijn onse van vderly 22.

11 aben.

Leest d'oorft compaignie auzourent on
te maerke contracte, Allianow, Fortnesse
gouden' burger volck, officied van Justitie
populatie Colony. 24. Item goudendur
gmaal byde staty te approber

3

Grade ende inuicij te moge bevalen
doen repareren

4

Beloye van volck van oorloge ende Coman-
dant 24.

5

onde d' redt vande Compaignie niffend d'
redt van 7. 10^e gedach.

6

Maest vande prouosty vande Comp^{nie}

7

van geen reger^{ing} ammuntie 24 vande Comp^{nie}
tot dienst van dese land te nemen

8

Vrydom van tolly.

9

van conboy ende limitatie naer 8 laer.

10

Wegeninge sal bestan by vijf camden, die
van Amsteden bestande in $\frac{1}{4}$ van zelant $\frac{2}{9}$

11

Op de make $\frac{1}{9}$. Noortollant. 12. niffende dese
vriest. In 12. 13. 14. 15. niffende dese.

Dandee provincie sully soo dese bebbint gheen
gobbe als 100^m g' ambrengde sully.

12

De Camde van Amsteden sal bestan van 20 bebbint.
gobber die van zelant van 12. Dandee die
van om 24.

Antekeninge vande partingant ende bebbint
vande

vande rechte bebbintgheden by de magistraten
ende prouintie nach gelyentghyt to day mit
dat niemant mit came day t'instedary voor
bebbintgheden sal geadmiltet worden day die voor
syn eygen sal participeren 6000 g' ende mit
andere camen 4000 g'

14. Dat de rechte sully d'instedary by daer na by
lotinge sully veranderen tot 20 d'endere. Dit
toeset warden daer na gelijck d'endere ~~ende~~
de toeset volgende ~~veranderingen~~ warden die heste
veranderinge ende so voort successieeliker
die oudste in dienst sijnde later afgaen, by
in syn plaats by de hooftparticipanten die an
d'ere gerominet worden. In word voor
hooftparticipanten gesoude die alfulke omme
participeren als de boef bebbintgheden

15. Verkeninge vande Spagnie aen de Staty ende
te sende

16. Verkeninge g'raal alle 8 iaren te day spart
vande nyctich ende vande oorloges, op ghelyck
vande prouisie der bebbintgheden, in d'eynde
te doen als beorden sal worden dat twintich
jondet proufyt g'odan sal se.

17. Dat yder die wille sal sal mogen t'eynde de
24 iaren hare penninge krecht mit t'eygen
staende omme continuatie ofte m'elike op
vergelinge

18. G'raale overgaderinge van iy person, 8 vyftich
camben

69

Cambray bay Amsterdam buyt zelant q buyt de
sindere Cambray dree 3. Ende daer toe buyt de
staten de 19 sal worden geadvineert.

Byde beverke alle facten sully moey kopeluy 19.
worden, dore m facten van vologe sal moey dol-
gen, approbatie van h. Staten

hoe ende vbermeden sal equippen s dat 20.
de particuliere cambray sully gesoude sijn
de gemelne resolutie te arkebolgen

Deze gemelne beadvininge sal de eerste ved 21
iacken gesoude te Amsterdam Ende daer na de
tweed m zelant zij.

Beobintgessen sully boude te varetz libby 22.
dareet 4 g

In vologe facten daer die Beobintgessen met 23
in en boude somly accorden, sal d'elue
staen tot drije bay h. Staten

Eyt van t'instalminge v eerste maend, end 24.
van betalminge drie termynen

Aenrompste van s'ropen daer die van affgheelt 25.
sijn

Dez camer q dande met Coopmanschap te
providen

Agent vande provinzie toytant sijn arde mae
Cambray daer sijn myclerit hebben, beoudert
dat de p'm sijn sulshy agent ingebrant sully
bedragen 50^m g.

Sulshy de Beobintgessen vande buyt v'nd
Ende

ende vande retour g. mit loader de prouvis g. mit
ten voor prouvis en te fondet als dan gaut
ende plier mark en galue 27.

29. Bepentende dat si dan hi gesout ende
stapen niet meer als een prouvis full gemich
sonde dan tgeome daer de h. staty d. pr. comp.
fullen mede bestirre noete oek dan prouvis
dus si voor de comp. fullen lieg ten g. mit si
de 27 en carcofen de g. mit die si totte
wedinge te doeder fullen committes tot laste
vande comp. mit fullen moghen bringe
dunt dese prouvis fullen mede gefalaufert
30. voot de Bourghouders en Cassier.
31. Bepentende moghen g. mit leueninge ofte
veropinge doch aender comp. noete g. mit
vande fullen roep 27.
32. By affijne van billetten de p. bar te leuopen
33. Bepentende de ditore aender comp. blynde
sate ingelinge p. mining daer voot beband
34. besponde voot hier beband
35. Louer vande p. bar
36. Bepentende ofte sate goeder mit a. cresta
37. De beuierende Comanderer binny 10 d. d. g.
na sate acciement te dor rapport aender
h. staty en s. fullen schriftelick oek te leuopen
38. E. p. t. vande Compagnie to. g. mit.

- Apprentis van de Lomby goud de Comp^{me} 39.
- Ende Staty belooft ende dat of die mit
 de gese daer van fully parturysen.
- More van de oorlogse bescheit get minste
 groot 150 lasten mit 4 goede vee bescheit
 facten get minste tot 40 lasten synde
 bescheit gemontel, besouend dat
 die fully vee gemontel in goudtailliet
 op roste vande Comp^{me}. In dat of die Comp^{me}
 geene getal van bescheit daer fall de
 gouden sy by te vee
- Ingebal de lande moeste in de oorlogse bescheit 40
 ende de Comp^{me} bescheit mit mede te
 apprenen
- vande prins op de vande in geuonden 200 42
 ende aparte rekeninge daer van te vee
 met aparte duydeninge
- Dat of die fully stach te Indiatore vande 43
 Admiraliteyt.
- de vee vande bescheit gouden 44.
- Conclusie. 45.

Observatu dignum quod quosdam decesserit uno
ratio verbi ex veteribus hac hanc vie vie
pro hanc et orou.

De Beatrix lib. D. fol. u. g. vie
de Beaten ib.

Vie Catharini van Bredenrode vrou van pola
ny lib. Alb. x fol. 99.

Amping in suo Haerlemo brengt een diploma Floren
Comitis, waer in hi aldus leest: Dat We Janne
van Haerlem doorey Aleiden sone onsy knape gege
uen sijn 29 pag 7.

leg. vezen.

Wordinge d'archiefs na de moeders gnt principaliter
als die van medice ofcompoht vt
fulta relicta Walteri filij Domicelle Demarodis
a^o 1358. lib. D. dipl. 62. pect mine MSS diplom.
passim in indice. Lambrecht fultis sony a^o 1384 lib.
D. 35.

Tialle.

73

Her! aboute, romme ~~dat~~ wa deere so so sloepie?
knye ganding inne klain,, dog sel de dorre isie,
vry goeddy sette gan,, de lichte by is gaag,
alq mott' 266 segeze is hy,, voor aboyd' yz doede laay.

aboutir.

Wa ront dus ider mooy,, is stuerdt my? tulin porhey,
Dattet my giedt doozion,, dat ich soe groen moet sloerhey,
nu ich list' is mys fleur,, is gie so gewistly droey,
Joh thay ider nat ex,, al haay de pans van Room.

Tialle.

Wel aboutir gerkstiz mey? liste bey sloepie droerhey?
Of zebins' inne stad dy ijster soe bystjourhey?
Dasthe nu rusing list? Jst nu todt ghorrij romu?
want ich gel' ijster na, dy bye dyide voornomn'
mar seganmisthe dy nat?

aboutir.

Leptoz is dyide is flat? lit ont de doobbe damie,
Jt is idt' ider noog, de dey dy is voorgeay.

Tialle

St list is mallij gerk, 2612. bringsthe dyz vorstaay,
Kogander dy dorq zeyb ex, is aberha erst te tyge.

aboutir.

Ja dat ibimmer abide, ich sie de slize abie kryge:
Gemoorg' Tialle yemoorg, Joh sings' abol to al dey.

Tialle.

Ja, nu erst: lingg wey op, de moerstaand' is roest abey.
Wey wey dy ab is may, so komme aby te fyelds.

aboutir.

Wet nu faar, hebbe niet; die may soo felt by yelds,
mar Tialle herke wey, get ick dy sil vorstaes.

Tialle.

Ja, ga, slay du dy tel, aby motte gette dabary,
Jy Saad' it praat ont moorn', soo myyt ab tyge abirds.

Abkil, kil, wet du te vreed', ick gel my soo tel vied'

Die may nu by ick med: Mar Tialle soch by nocht
ab ick te Frenker sie: die ythe soo wey mocht
Jeh aboe myn nye goed', die oy abol abese vorstaes.

Tialle.

Mar aboutir sib ab wey? Soe diey ymm' alle gerru
Du beest immir, te iamsh, get abide te Frenker nje
aboutir.

H. ick omme mygheyt toe, soo myyt ick' dy gau abey.
Du abiste immid abol, soe dat ick may myn lammy
Jy may abe spiepietijb, soe to abe grate gammy
Jifte nae Frenker tegg, oy dat ick ^{my} ~~had~~ may by
dy die vorstaes mocht, is dabary so myn gerdy.
Jeh abide nae inne sted', of die haer strax is minsh
Jy sey, vaar, ick gel lang, myn soch by Sabmay abidij
ab i nu zingte voort, soe dit is myn may,

J. bringe tyge goed, Gies i dorz ijthe in sebay, 75
 So abidit al' nely myy by: max nu allysche tolle
 Jch by Gier nely te vreed, ab i oortb tyge abolle,
 So ye nely my nely Gabb, so nelyte irk se io quyt.
 Jch abidit nely te freed, irk naay nely lang abpyt,
 Jch folged' by aftir nely by brogt my ijy in hokey,
 Jch abist net boerhit Gier, io fittiy die te smokiy,
 Die abier soe Sabidit rooch: max get lay die iy goed,
 Jch by te beste nely: Jch by iy nely blood,
 Dat irker erk nely fuy, Gaddt my doorg te beske.
 abeer toe sel aldit goed? nely soe iy Gier abol maske.
 Soe nely sel Gier te gast de gellste Pans van Room?
 nely al lyy schelmer? Galy my dorz abte drooy.

Do hanir iy rad' abyf, iy ioe my iy stirk itiy
 fley Gey iy kora, vaar, die hilt ~~is~~ is op te bity,
 Ja die hay ijth' iy ooe, iy Gier iy gable borch
 To sey, kluge dy haet, die op smerhit iy droochy
 So huy i Gatte moed? Soe turcht dy buyrmay tielle
 abier die net abol te dwaay? Tmoegt my altyd' abol fall.

Do Jense my iy troot, vey silue aboude gret,
 vol goed, io nemdent bier, irk drooch de boym blet,
 Jt smerhte my so Sabidit, irk kiet abe vol seyns,
 So brogt irht wisthe abey; du moegste nely abe tins,
 Soe irk de soer te hald: maect dabre net heel lang,
 Die solle aboad' my lirt, irk brogjit oone lang,

Jy bialste laed' in heesch. Do haamer volle minlogin,
Jy romm' on my gær, so marghies, in io xhinlogin,
Datso in bolle hies, die ~~de~~ so siogge hoe,
Do aboard' ick haast vorbeast, in seegs al gette tyot.
Dorg ick yriez abeer in maed, in songz die als in lystie,
Do naay my bye haay, hey! forhin vrayig vrystie,
Die brogt my yz in sat, die seegz ick folle nio,
Diez loylent so schitt, in donsinre on prys,
Jo hies so fraye hies, in xrh so lange lobbie,
Jo moeghdey xrh so moy, io pattig in io sobbie,
Jo abidene abondir gies. Ich hoe my net sed' hies.

Tialle.

Mar abontir lieggste net?

Abontir.

— — — Hey hey, lit' my by tien,
It nozlicht romt ytt' ooy, moegste so lang net seige?
Ich stou in seegs al to, ick hoe vorstaay net rye,
Set dit soil al dytind'. te liefte seegz ick txa
So lieflieh yz in saerh pittig, do togt ick ia,
Ich hies die haart nu wot, dit sil in brulost warte,
Al haast somme elhoor, hies in gewy-mid hies,
Ich ~~met~~ dit soil onfien, ga in daze net lang,
Of ick seegste die tien, al meye. Dreyd' to + lang,
Jo segebidinge neyt bed'. haerd' ymmet die wot rye?

Jo aberd. her as in may, mey Schraaby; in mey bytkiz, 77
 Jo abo so ned; ary dyer, maet goly nat, io most voort,
 De fuffers Singint' ooy, ey riepij moet abe moets!
 Ja, Ja, tiber al vougelt's, io heduse nat by aberdio,
 It is gize byfter fyods: mar t'abier forhit gaunbe,
 Jo broogtuse neyt bed, mar Sarche Golt'ie fide.

Do nu de fuffers her, begonny to out slaying,
 Jy stoppinte ne bed, Seerd' ij nme die abole grayij?
 Jo riep mey lude heel, dit met abe Seere Godt
 Bet're, dat gize in friend', may by my stixpe mot.

De oore inly her tridst, in seyij alle yvove
 Du mallo gerk, gray nat, moeft it abe nammit ~~be~~
 Dat aby in forthij staay, abe alder laeffte Sids,
 aby laakhij'ie abol oy, ia gize ib erk nat idy,
 Dierder ay galle soe: nu dit abe dy bystopie.

Die rommit' oone. Door, mar Sorch goo hemit klopie
 Diermey lit abyse is, seel du dy Sert te vreed,
 Sy set dy nat misfortuay, du gest so gan' nry need,
 Sy it is tyge may, sy mey dy Sette quelle;
 Sier mey abolle aby dy, abe k'arbij Seer byfalle.

Doo riepinte Sij ij, in seyij, soy nu merck
 Op dit moye bed'she, Sier it it ringte perck,
 Bruch dy g'elyck is may, io sel dy nat slings wesse

2025
 ADAM...
 Tim.

Ab immer mey elhoor, fill in gadyy-miffi Loffe.
Nu der mey beyd' genarft, is kinffir dey reyß on,
mar gaadit my te good, al hwarck ich hette day,
moy. wit' irher net hoy, ich by hette ~~be~~ by bygonshy:
Genarft, genarft, genarft. Dir mey ijthe reyß d'ronshy,
nu al te hender wit, aby mayusit coztb te lang,
vor disse sabiete dyer, by wolt mey her te lang.

Dir mey Pfatinbir wit, do door dy aboord te hettig,
Dir hoy dat sabiete par, is brichin Venus nettig,
Ja aba wit het is nocht? dat is dir al by d'rony.

Tialle.

Ja woutir riesthedoy, Dir inne kamin blien,
abo hiefta alit nocht, Dir hieft moggig ooy hewe.

Woutir.

Ja t'bidt my lediz nocht, mar ich hore it net hewe.
Ich moost te kamin wit, Dir bliurbir net isy ijy,
mar aby riggrey dir mey, ijthe rinfse aby,
Do ging alch isy mey h'ab ich doerfte wch net bliurbir.

Tialle.

Mar forhoy nocht? my soelt ijy in rionich bysiginabe,
Ich abe wolt on is st'wer, dat ichir by wolt hie.

Woutir.

Ja Tiall' ich hore dat wolt, marer h'ich, ich wit wolt is,
Dir is ijthe is ooz par, di sil wch tye aby hie,
Ich hore braloff gaay, Dir mooste dy by f'gische,
tingg dey reyß meyie thed, aba wit g'ab hettir dey f'gied.

Ja dat ik wiser, du joust my tyge ried:
 Ich sijn egg, te minste dez wazigie,
 woutir, as dy tyd' roent, it sel so ise nat dagie
 of ick sel miy myn sijnex, wot wesse one sijn.

wot dialle sijnex wot to, datste niet wouff te ledt/
 Du settir sijnex wout, wy sijn ey wot wy sijn,
 wot gelte meer as ick, dy gide mi sel wessene.

Finis.

De Rime d. J. H. H. H.

A^o 1624.

Authorismi Politici
Italice a. Fe. Paulo ut creditur concepti
a me videri in lat. lingua
translati.

1. Quod principatus in humana societate a Deo sit constitutus.
2. Quod forma regiminis cuiuscumque etiam temporis venit a Deo: neque generaliter tantum sed et specificè ad personam vel personas qui regnant; et quod qualiscumque regiminis status sit iuris Divini.
3. Quod iuramentum factum a subdito principi non obliget eum de novo ad obediendum sed est confirmatio vinculi naturalis.
4. Quod Deus principi tribuit curam publicæ tranquillitatis, iustitiæ et honestatis.
5. In quem finem dedit Deus principi potestatem omnem absolutam in vitam et mortem subditorum eorumque terras, et omnia quæ ad eorum usum pertinent; adeo ut si ea negligat et perdat, peccato non vacet.
6. Quod principalis cura principi a Deo iniuncta sit vera religio.
7. Quod Christiano principi Deus commisit tutela et defensionem Ecclesiæ.
8. Quomodo intelligatur per Ecclesiam cuius princeps est protector?
9. Qualis sit Ecclesiæ authoritas?
10. Si distinctio spiritualis et temporalis habeat locum in Ecclesiâ?

- Abusus appellandi populum Christianu p fanum. 11.
- An sit verum laicos esse incapaces spiritualium? 12.
- Auctoritas ecclesie in ministris. Veritatis. 13.
- Quod ad principem spectet curare ut subditi teneant 14.
- Jus principis in materia religionis et fidei. 15.
- Quae differentia sit legis a principe in materia religionis laice et canonice ecclesiasticae? 16.
- Quod ad principem pertinet punire delicta in religionibus commissa. 17.
- Auctoritas principis in prescribendo Ministris leges de disciplina ecclesiastica. 18.
- * Lex principis sine poenis neglecta. 19.
- Differentia cura ac sollicitudinis quam dedit Deus principi Ministris in rebus sacris et religionis, cum ea quam divina manus tribuit in eisdem principibus. 20.
- Quod princeps negligens res ecclesie et religionis in usque promoverequeis auctoritatem suam minui sinens, Deum offendat, et peccet. 21.
- Qua poena Deus communitate principem puniat propter ecclesie neglectum? 22.
- Quod princeps debet curare ut observentur praerogata divina et continenter publice in ecclesia praerogata fiant. 23.
- Quod ad principem similiter spectat congregare ministros, ut populum instruant in veritate fidei et ecclesie disciplina. 24.
- Quos res per ministros iam deliberate non habet vim legis, nisi a principe confirmantur. 25.

26. Quod antiquorum conventionis ecclesiasticae a principe confirmabantur. De congregatione
27. ministrorum qui ex diversis regnis in unum locum conveniebant; et quod nemo olim poterat regno suo succedere absque licentia principis.
28. Officium principis, ministris diplomata reddere ut auderentur.
29. Ad principem spectat curare, ne ministri ab utantur concessis, et ut continentur in officio.
30. Leges principum pro dirigendis rectorum officio.
31. An clericus possit sua auctoritate facere constitutiones quae obligent populum fidelem?
32. Principis est providere, ne subditi a clericis iniuste vexati notentur.
33. An usus excommunicationis hodie sit legitimus, et a christo institutus?
34. An principis sit curam gerere ut secundum regulas religionis provideatur ecclesia bonis ministris.
35. Modus ab omni eis observatus in providendo ecclesias ministris.
36. Quod nunquam est licitum iurare nova collegia ecclesiastica, cuiuscumque etiam tituli patris

- absque scientia et consensu principis
Quod sancti huius moris supersedunt volumina
reliquiae in usu. 37.
- Quod equum sit ut redditus constituantur
pro exercitiis religionis, et maxime pro
subveniendis ministrorum necessitatibus.
Et an eiusmodi bona debeant vocari spi-
ritualia. 38.
- Quod Deus sit procurator bonorum ad cultu
suum dedicatorum. 39.
- Quis sit procurator bonorum ecclesiasticorum.
An decima sint talia bona. 40.
- Quibus rationibus hodie etiam possident ut
hos et illa. 41.
- Si bona ecclesiastica sint alienabilia, et an
possint ad alia transferri. 42.
- Ad principem spectare ut consideret quanta
et qualia debeant esse eiusmodi bona. 43.
- Principes habet ius patronatus omnium benefi-
ciorum quae sunt in suo dominio. 44.
- Quod in omni tempore clericus exoptabit
nobis acquirendi modos. 45.
- Quod videntes principes, contrarij legibus
provident. 46.
- Quod praesentia tempora magis quam illa pri-
ora requirunt, ut princeps provideat, tam
acquisitis 47.

- Acquisitis, quam administrationi eorundem
49. principis esse ordinare quod bona ecclesiastica
debitis usibus impendantur.
50. Ante omnia debent iudicari controversiae
clericorum super dogmata et disciplinas.
51. Item questiones titularum.
52. De Flabentino.
53. De Bonifacio.
54. De Symmacho.
55. Tum iudicium fiet de bonis.
56. Quod et S. Paulus sentit cum dicit: Contempti-
biles in ecclesia constituti ad iudicandum.
57. Quomodo intelligi debeat captem Bene quidem
quod laici non possunt facere legem super eis
et personas ecclesiasticas.
58. Laudabile est quod principibus privilegia constet
clerum, bona itaque et loca ecclesiastica.
59. Huiusmodi privilegia non omnibus in bonis
locis, neque temporibus quibuscumque.
60. Quod est a magno principe concessum non obli-
gat minorum, neque quod a praedecessore
successorem.
61. Historia privilegiorum concessorum.
62. Quod nullus unquam princeps eximit aliquem
ex sua potestate.
63. Quod multo minus possit eximere.
64. An deus ullam vel personam vel communitatem

- 85
- a potestate principis eximent? An id pp.
 vel consilia fecerint?
- An sit verum quod ecclesiastici in spiritualibus
 vel ecclesiasticis sunt exempti iure divino? 65.
- Leges principum circa disciplinas ecclesiasticas. 66.
- Differential inter tales leges et canones. 67.
- Que pars cleri in delictis ecclesiasticis et civilibus
 papae intercedentes pro clericis ap. principes. 68.
- De Constantino. 69.
- De Valentiniano. 70.
- Quomodo intelligendum, Nolite tangere Christus
 meos? 71.
- Quomodo et illud; spiritualis iudicat omnia, et
 ipse a nemine iudicatur? 72.
- De Degradatione. 73.
- An illa res humana sit principi subiecta? 74.
- Quomodo ecclesiastici acquirunt exemptio-
 nes? et quid res que hodie non vel indigent
 tur pretendunt? 75.
- An consensum et oblationem principum oblandi-
 endi, et opponendi contradicentibus vel autori-
 tate vel prescriptione. 76.
- Quod per electionem ad ministerium ecclesiasticum
 quis non desinit esse civis. 77.
- Quod ministri Christi propter illud ministerium
 non sunt exempti ab aliqua naturali obliga-
 tione. 78.

79. An villo modo propter dei seruitium subditus se possit subtrahere obedientiae principis?
80. Quod ministri ecclesiastici sunt subiecti legibus principum, etiam si coactiva, adeo ut vel regi possint.
81. Quod non inveniatur vlla exemptio realis sed tantum personalis.
82. Quod nulla exemptio sit exemptus clericus a magistratu pro defensione iurisdictionis.
83. An bona ecclesiastica debeant esse exempta, ut ordinaria defensione, ^{scilicet} simul et extraordinaria id est, bello?
84. principis et confiderare, et simul impedire in privilegia personis ac bonis ecclesiasticis concessa nocent publicae quieti, aut damnum imponunt alicui privato.
85. Si privilegia aliqui abutuntur, ⁱⁿ aut perturbant quietem publicam, hoc etiam sunt alio modo documento privato, spectat ad principem eadem reprehendere et moderare.
86. privilegia etiam pontificis sunt reboatoria. Exigente publica necessitate omnia privilegia ad tempus saltem cessare debent, absque vlla ulteriori reboatione.
87. An verum sit illud J. C. quod favor publicus sit preferendus etiam favori ecclesiae?

Quod

- Quod princeps est Dei minister, erga subditos
iustitiam administrando, et contra externos
bella gerendo. 88.
- Quod ius belli, est ius divinum. 89.
- Quod subditus tenetur se preparare ad
bellum, principe id imperante, vel absque
ulla excusatione. 90.
- An principi liceat alicui bellum inferre re-
ligionis causa? 91.
- Utrum bona ecclesiastica sint subiecta rationibus
belli, an vero extra commercium hominum. 92.
- Si cum ministerio ecclesiastico sit compatibile
habere dominia? in vulgari est verbum sta-
tus, et posset transferri ad possessiones vel
stram iurisdictionis. 93.
- Vnde habeat dominia quae hodie clericus possidet? 94.
- Quo iure ea possideat? 95.
- Si eiusmodi dominia vel possessiones poterint
legitime haberi vel acquiri in bello? 96.
- An sint subiecta etiam quod mutationibus
quibus Deus transfert regna? 97.
- Quod princeps a solo Deo pendet, et habet su-
periorum in terra neminem. Et quod christi
minister nihil habet politicum. 98.
- Quomodo potest subiectus princeps christi ministro? 99.
- Quod nulla potestas potest subiri alteri diuersi
generis. 100.

101. Quomodo intelligendum illud Jeremiae : Ecce constitui te super gentes et regna ?
102. Quomodo intelligendum, pascite oves meas ?
103. Quod princeps utiam pravus non desinit esse a Deo.
104. Quomodo princeps possit desinit esse princeps ?
105. Quid faciendum Ministro Christi, si princeps Deum offendat ?
106. De capto, Nobis.
107. Quid debeat facere ecclesia vel minister eius si princeps quid iubeat contra veritatem.
108. Quod plures pontifices iussiones suas vulgarent contra veritatem pugnantem, quam princeps.
109. Quod item pontifices fecerunt maiorem in disciplina deformationem, quam princeps.
110. Quod contra malum principem non est praesumptum rebellare, nec quicquam machinari contra eius personam vel statum, vel dominium.
111. Quod non est licitum de Deo male loqui.
112. Christianus est obligatus obedire tam principi malo quam bono.
113. Quod Christiani his moribus vixerunt etiam temporibus minus probatis.
114. Quod illud non fuit factum hietu vel vizium defectu.
115. An princeps poterit excommunicari a ministro Ecclesiae ?
116. Quod excoicatio non tollit ullam subiectionem.

De Theodosio Imp.	exempla proferenda;	117.
De Arcadio.		118.
De Philippico.		119.
At subditus poterit aliquo modo liberari a fidelitatis iuramento?		120.
At princeps ipse quidam liberari a iuramento prestitito?		121.
At et alia obedientia sibi debita?		122.
At populus poterit se liberatus a subiectione principis?		123.
De Leone Haurico Imp.	exempla	124.
De Childerico. Fr. regel.		125.
De imperio Caroli Magni.		126.
Quod ecclesia Græca et omnes alij Christiani errore vexent, quamdiu ipsos imperium fuit.		127.
Quod ecclesia Latina 550 proximis annis fuerit turbatissima. Suis ministris sub religionis pretextu monarchiam quandam exigentem sibi tentantibus.		128.
Quod viri docti et pii, boni quoque principes sese horum machinationibus ut ecclesie Dei contrariis opposuerunt.		129.
Causæ, quare exigua restat memoria eiusmodi oppositionum, sed contra plurima harum molitionum.		130.
Ut ministri horum ipsi se opposuerunt viris		131.

- et auctoritatem privilegij et concessionibus
 suis prolatibus fuerint.
132. ^{ita}pretensionem potestatis coactiva aduersus ^{principes} potesta-
 tes in delictis ecclesiasticis.
133. Suspensionem multarum causarum inter civilium
 & ecclesiasticos representatarum cum prohi-
 tione.
134. Inventionem diffinitionum in causis mixti fori
 ad extendendam jurisdictionem ecclesiasticam.
135. Omnes itidem causas et contractus quibus inter-
 ueniet iuramentum ad se trahendo.
136. Ad adsumendam et ampliandam jurisdictionem
 ecclesiasticam viam stentem.
137. Ita ut hodie se in hoc incumbant, quo se pro-
 curatores faciant omnium bonorum ad
 privatos soltantum.
138. Modi vltro observati iudis et dictum aucti ad
 propositum illud obtinendum et firmandum
 sunt.
139. Hinc omnibus appropriata nomina erunt.
140. Axiomata inducere, quod papa non potest errare.
141. Quod nemini licet iudicare de actioibus pp.
142. De fide implicita.
143. Distingere auctoritatem aliorum prelatorum,
 et dissertationes institueri.
144. presides constituta consiliorum, aut eadem
 bibare. Imitari principum iudicia.

91
Concedere quaelibet petita, humanisq; cupiditati-
bus, et votis committere,

Non sibi dare iuramenta iam petita,
Absolvere a cautelis, et munere privilegij
contra scrupulos.

In feudum dare loca alienas.

Expositionis cruce signatorum evulgare,
et aliorum protectionibus profiteri.

Prohibere res a Deo concessas, et easdem con-
cedere ijs qui ad ipsorum auctoritatem con-
fugerint.

habere religiosos a se dependentes, et privilegi-
atos quos favore et mandatis mactent.

Mittere legatos ad principis et Respubl.

Officium Inquisitionis ipsorum mittere exercitum
tradere hominibus addictis et benevolis.

Iustitiarum collegia et fraternitates laicorum
simul et spiritualium tam hos quam illos re-
verentia religionis sub iugum mittendo.

Condemnare ad mortem.

Obloquentibus infamiam inferre.

Mutare religionem in externas caeremonias.

Ex quavis re lucrum capere.

Facere se patronos omnium collationum, et
beneficiorum in unaquaque diocesi.

Iuramenta fidelitatis ex torquere primum ab

Argie.

Accepit, deinde ab Episcopis, hinc ab Abbatibus,
Decanis et magistris.

153. Supportare libros ad veram scripturam.
Alligare ipsorum pontificum auctoritatem et
scripta.

154. Falsificare libros antiquos.

155. Corrumperet etiam nubes novae purgationis.
prohibere libros.

156. *Arrogare sibi
auctoritatem
sive archiepiscopalem*
~~Se facere procuratorem impressionis librorum,
ut omnes libri ad eorum nutum loquentes pro-~~
~~ant.~~

157. Inebere et imperare veterem obedientiam.

158. Quod duplex sit disciplina ecclesiastica, Canonica
et pontificia; illa legibus christi conformis quae
et recipiunt consecrationem utilis; haec a contraria
Bibinae institutioni et regimini publico.

159. Quod bulla in rena domini fulminata sit culmen
eorum quae hodie fiunt.

Quod processus monitorius in causa interesse pro
prij, sit facti non iuribus.

Explicatio eius quod dicitur; Sententia pastoris vel
iniusta timenda.

160. Quod recta non potest prohibere quod ex se non est
peccatum, neque inbere rem sui natura non
necessariam.

161. Quantum auctoritatis debeatur decretalibus paparu.
exempla

Exempla Lotarij Lotaringi,	162.
Caroli Calvi et Ludovici Germanici,	163.
Henrici quarti Imp.	164.
philippi.	165.
Henrici V. Imp.	166.
Conradi et Frederici Saliorum Imp.	167.
Stephani regis Angliæ	168.
Frederici primi Imp.	169.
Henrici Sexti.	170.
philippi svebi et ottonis Imp.	171.
philippi Augusti, Et Jois Anglorum regis.	172.
Frederici Secundi Imp.	173.
philippi pulchri regis Fr.	174.
Petri regis Aragonie.	175.
Ludovici Bavari Imp. et d. incip.	176.
Ludovici XII. Francorum regis	177.
Henrici VIII, Elisabethæ et Jacobi Angliæ ^{sum} regis	178.
Henrici III et Henrici IV Francorum regum.	179.
Morsitas et pestinata paxarum quando ipsi plus quam satis concessum fuerit.	180.
^{romp. ch. l. 11} De capitalatio cum Anaxagoras remediorum quibus principes vsi sunt contra horum vsur- pationes et attentata ipsorum personas, regna, et jurisdictiones continentia	181.
Quod non tantum sit licitum verum etiam meritorium, et pijs viris sepius probatum	182.

hujus

- huiusmodi usurpationibus resistere
183. Quod cuique regno suis sit modus, quo eiusmodi attentatis occurratur, et ubi nullus superest, ibi necesse est modum illum Gordonii Alexandri more gladio discindere.
184. Quod praestet iuris ubi remedium quam facti.
185. Quod non solum securitati Reipubl. proficit remedium in tempora adferre contra eiusmodi molitiones, sed et deo id praegnam gratum sit.
186. Quod non est bonum remedium antidipapa papae opponere.
- Quod per usque adeo tutum cum illis in gratiam redire.
187. De concilioz auctoritate
188. Non admittendas esse bullas neque legatos, nisi praesertim et consensu adhibito.
189. Circandum ut beneficiis promoti sint de Reubl.
190. Ut Inquisitores, et Episcoporum Vicarij sint subditi Principum vel Reipubl.
191. Conservandam esse auctoritatem Episcoporum suorum et palatorum, nec praemittendum ut ea violetur aut ab alijs inobite usurpetur.
192. Consilium p[ri]m[um] secundi Maxemiliano Imper[atoris] datum; deque eius retractatione.
- ut.

- 75
- Ut subditus principi aut Rex. et ipse habeat 193.
modos se defendendi contra usurpationes.
- Ut officium Inquisitionis convenienter diriga- 194.
tur et eum moderatione.
- Ut student conservare priuilegia et defendere 195.
presbiteros ac fratres.
- Non admittendas in novas religiones. 196.
- Neque permittendum ut fiant collegia laicorum 197.
ab ipsis dependentium.
- Et iam principum ministris in se facta, et 198.
voranda.
- Non ita permittendum quod ritus veteres 199.
immutentur ad ritus eius Romanae.
- Ut in Academijs praelegantur tantummodo 200.
veterum canonum leges. Et censorum doc-
trina omnibus sit cognita.
- Non admittenda papae monita tanquam 201.
praecpta.
- Impressoriam artem ipsis e manibus tollenda. 202.
- Quae satisfactio possit dari papae? 203.
- Ne pontificis iurisdictionis et dominium ex- 204.
tendant in laicos.
- Modus ab ipsis obedientiam exprimentis. 205.
- Faciendas et prohibitiones verbo tenus. 206.
- Quid aduersus docent, et quibus immituntur 207.
fundamentis.

208 Quid agendum ut n̄ qui iam agnoscunt, sed eloqui
non audent, quo tam libere apud nos pro-
ferant?

209. Quo ea modo fuerint intellecta sculo ma-
gis libero et docto.

210. Quomodo christiana veritas se habeat, et
sit intelligenda

Et mundus sit delusus sub colore et specie
caritatis, ipsam caritatem subdole imitatus.

Aphorismu 150 sic expressi

Duo esse disciplinarum genera unum canoni-
rum, alterum pontificum: illud legibus
christi conformis et conservandis, reliquum bibe-
re divine institutioni, et regimini bene
constituto, contrarium.

St. Mercurii Hildesheimensis inde quorundam opinione
quod cum Montfortiorum conditione Willhelmi
ep̄s ad Martinum secessisset, illi post ecclesie reconspicua
condemnerentur certam quantitatem frumenti
seorsim Martinianis quotannis in foribus adferre
ad usum pauperum, quod cum contrahitur
clamabatur sicut in corpore.

Ex am. dtam

Habertus Buchellius resignavit a^o 1583 in Johanne a
Merodet Hollandum qui obiit a^o 1588 vixit a. Bugel
ad am. 1599. obtinuerat 1528. a. m. 55.

Venetis missum
et ibidem sine typographi nomine
impressum

47

INCENDIVM BRUXELLESE

E COELO CONCITATVM DIE 20ta

Anno millesimo sexcentesimo vigesimo quarto

Sive

ADMIRANDVM DIVINE PIETATIS ERGA
VNIVERSA ITALIAE salutem argumentum

AD ITALIAM

Nemo sane sit sanae mentis qui rebocet in dubium incolumitatem Italiae eo temporis usque peribituram quo mundi totius. Non n. ea tantum qua regit regit homines universos, aut principatus totius orbis, sed singulari quadam, et longe magis admirabili providentia, et cura ad illud gubernaculum, vbi cunctarum opifex assistit: cuius tanta pietatis sit opus erga eam voluntatis precium, quam clarissimum totus evidit, ut quicquam dubitare sit nefas singula vix precensere dum de terris, opera non exorta. Et illud in, quod nuppi in Brabantia Bruxellensem civitatem in stuporem et terrorem adduxit, non in postremo autumno reponendum. Nam cum nunc ibi librorum, manuscriptorum non exiguus in arcibus edita turas latibulis diligentissime custodiretur, qui de summa Italicarum rerum obesse agerant modumque qualem postea dominandi cupido infunderat, impetravit ab Italia, et suppositum ad huc liberta

tem

tatem adimendi, dorabant, et conbytia et probra in illa
pleno modio congrebant; ignis & coelo delapsus per
plures totas noctes Turri minitantis in specum super
volitavit, tandemq; in ipsam, quasi iracundia preceps
ob immanem hominum perbaccationem, tam tetris blan-
dientium documentis, magno impetu proruit, eaque
penitus debastata, libellos una pestilentes, & quibus
scelus Scythiae quid aliquando fuerat erupturum, ad
unum absorbit: Quod tam insigni supplicio laud
dubie supereminens humanarum actionum arbitris ideo
flammarum se exegit: ut tam admirandis ultimis
fama inter ignitos splendoris regna via lucidior
prebatur. O summam igitur aeternae provinciae felicita-
tem, si etiam quae te prope latent praecula, Rex noster
disponens, nos tibi beneficentissima a te propulset
et inde Scirma, probitatis, existimationisq; de te con-
citat, unde minimis cogitasti. Quare cum Deus ta-
lem erga te praesentem fecerit, quis non tibi quolibet amoris
obsequantia et obsequij genere sit deditissimus
mae quidem talem si in natura, saltem consuetudo, domi-
nantium in te moderatio et ipsa pelagus in o. m. natus
conformabit. Tu si res fecerit illa non dedignus esse
subsidio, qui licet a te procul constitutus, tibi gloriae
amplitudinibus impensius comparare, et congrua tui
admirationem in omnes gentes, et nationes effuderit
verbes, ubi elaborat. Meum hic non adijero nomen;
volensque ab hoc abstinere, ne videar cupiditatis au-
ditam temere aliquam aucupari. Nam cum paucissimorum
dixum

99
dicum ne dicam horarum interballo haec mihi efflux-
erint carmina, quae foret impudentia, quod tu tam
brevis temporis spatio egesseris, illud male politum
male limatum, vix iterum, atque iterum oculis per-
lustratum longissimo et acerrimo aliorum iudicio
subijcere? At quia recens adhuc est incendium,
e re iudicatum fuit, recentia de eo, qualia erunt
sunt, carmina ebulliant, veteribus forsitan, quibus
elegantiorebus, non adeo placituris. Tibi Deus,
Provinciarum omnium beatissima, de more pres-
sit, et tu mihi

Epigramma.

Ad VENETAM urbem.

Urbs tua, cui pelagi rector dedit ipse Tridentem.
Aequorem, domitis quam mare cingit aquis,
Aspice, te quanto sibi puer devincit amore
Mulerber, et regnis fovit ubique tuis;
Nam Tarrim, qua dira feror documenta malorum,
Condebatque vapores in tua damna dolos,
Vssit et immensus disiecit ab aethere flammis:
Vim, spem vota, minas atra favilla tegit:
Quanta tui, Regina Maris praesentia regni est?
Quoque tui sceptri pervenit usque Apert.
Sis non terza modo, et quod cuique comabile prostat)
Imperys parent ignis et unda tuis?

ex. l.

VRBANVS PP. VIII.

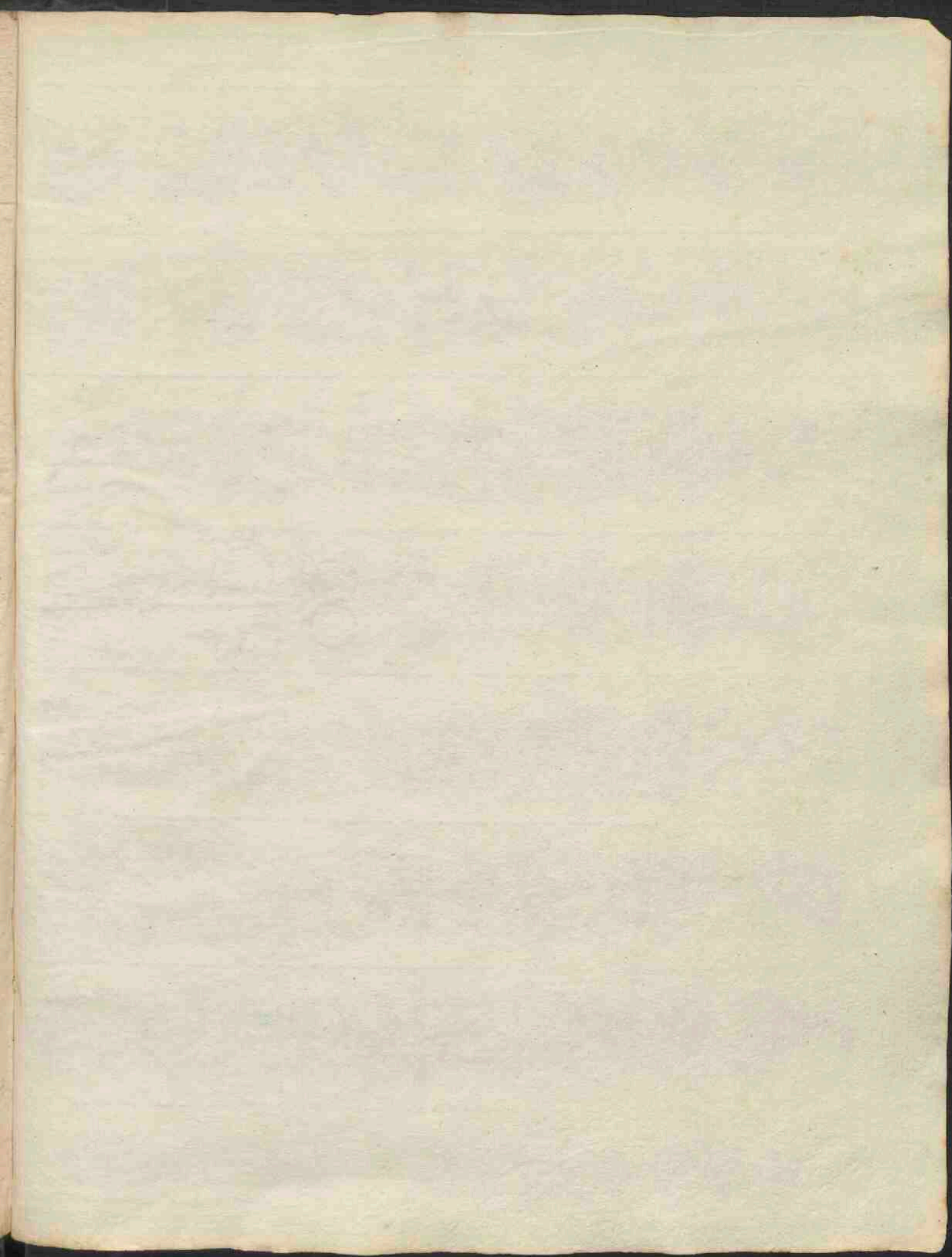
Dilecte fili Nobilis vir, salutem et Apostolicam
benedictionem. Triumphat celum in victorijs nob.
tue, cuius palmae sanguine hereticoru nutri-
untur, et Catholicae religionis caput coronant.
Breda expugnata monumentu sit nationibz
atqz aetatebz diuicessis bellicae virtutis tuae.
Diffractis terrarum hoc etiam tempore in
Italia nasci dices, in quibus Caesarum et Sapo-
rum gloria reflorescat. Domuisti hostes vel-
lentes opibus, ferbentes ira, et contemptores
mortis. Fleuina oculis ostijb iussa sunt
rursus mutare, et agmina indignantium
aquaum conuertere in rastica nobilitatis tuae.
perdomuit ora faber caeli et fortitudinis con-
stantia. Certe quam Austriae potentia bati
praerupuerat proditio metuens Liris, et delapsi
latebris delitescens, iam per Nobilitatem tuam
recuperebit virtus et ingenium. ibit in saecula
Bredanae obsidionis munera, atque ab ea artes
bellandi et exempla fortitudinis discent duos
postulatus. Inter pontes Italiae tumultus
et principum dissidentium procellas, est Breda
recepta, adeo laetus hic divinae clementiae radijs
pontificis sollicitudinibz affulsit, vt te tanti
auctoris boni apostolicarum litterarum testimonio
conar

101

Orare docuimus, patrocinium nostrum iterum
pollicentes Nobilitati tuae, cui diuturna vita
robore precamur, et Apostolicam benedictionem per amicum
impartimur. Datum Romae ap. S. Mariam maiorem
sub amulo piscatoris, die ix Aug. M D C XXXV. pontif.
nri anno ii. Joannes Chranpolius.

Adi. totum aca. phoon circumferandi cuiusda. nebulonis.
qui a. 1621 hunc sibi titulum finxerat sequentem.
Philippus Dei et Apostolicae sedis gra. Archiepiscopus philip-
pensis, et per Hollandiam et confederatas Belgii
provincias ac reductas Transsylvanica partes Vicarius
Apostolicus, propositus Aldenhalensis, omnibus etc.

Faint, illegible handwriting is visible in the upper portion of the page, appearing as ghostly impressions of text. The rest of the page is blank, showing only the texture and creases of the aged paper.

St. Francis 1906

